

## I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1804/1999 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ****της 19ης Ιουλίου 1999****για συμπλήρωση, για τα κτηνοτροφικά προϊόντα, του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 37,

την πρόταση της Επιτροπής<sup>(1)</sup>,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου<sup>(2)</sup>,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής<sup>(3)</sup>,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91<sup>(4)</sup>, προβλέπει ότι η Επιτροπή υποβάλλει πριν από τις 30 Ιουνίου 1995 προτάσεις σχετικά με τους κανόνες και τα ειδικά μέτρα ελέγχου που διέπουν τη βιολογική παραγωγή των ζώων, των μη μεταποιημένων κτηνοτροφικών προϊόντων και των προϊόντων που προορίζονται για ανθρώπινη διατροφή και περιέχουν συστατικά ζωικής προέλευσης·
- (2) η ζήτηση γεωργικών προϊόντων που παράγονται με βιολογικό τρόπο παραγωγής καθώς και το ενδιαφέρον των καταναλωτών για τα προϊόντα αυτά αυξάνεται συνεχώς·
- (3) η παραγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων επιτρέπει την επέκταση αυτής της σειράς προϊόντων και συμβάλλει παράλληλα στο να αναπτυχθούν στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που ασκούν βιολογικό τρόπο παραγωγής συμπληρωματικές δραστηριότητες οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό μέρος του εισοδήματος αυτών των εκμεταλλεύσεων·
- (4) ο παρών κανονισμός εναρμονίζει τους κανόνες παραγωγής, επισήμανσης και επιθεώρησης για τα σημαντικότερα κτηνοτροφικά είδη· ότι για τα είδη, πλην των υδρόβιων, για τα οποία ο παρών κανονισμός δεν προβλέπει κανόνες παρα-

γωγής, είναι σκόπιμο, για την προστασία του καταναλωτή, να εναρμονιστούν τουλάχιστον οι απαιτήσεις επισήμανσης και το σύστημα επιθεώρησης· θα πρέπει να καταρτισθούν το συντομότερο δυνατόν σχετικοί κανόνες για τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας·

- (5) εξάλλου, η κτηνοτροφία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της οργάνωσης της γεωργικής παραγωγής στη βιολογική γεωργία, επιτρέποντας να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των καλλιεργούμενων εδαφών σε οργανικές ουσίες και σε θρεπτικά στοιχεία και, ως εκ τούτου, συμβάλλει στη βελτίωση των εδαφών και στη βιώσιμη ανάπτυξη της γεωργίας·
- (6) για να αποτραπεί η ρύπανση του περιβάλλοντος, ιδίως όσον αφορά τους φυσικούς πόρους, όπως είναι το έδαφος και το ύδωρ, η βιολογική κτηνοτροφία πρέπει καταρχήν να εξασφαλίζει στενή σχέση μεταξύ της παραγωγής αυτής και του εδάφους, κατάλληλα συστήματα πολυετούς αμειψιστορίας και διατροφή των ζώων με βιολογικά προϊόντα καλλιέργειας που παράγονται στην ίδια την εκμετάλλευσή·
- (7) προκειμένου να αποφευχθεί η ρύπανση των υδάτων από τις αζωτούχες ενώσεις, οι εκμεταλλεύσεις που εφαρμόζουν βιολογικούς τρόπους παραγωγής θα πρέπει να έχουν επαρκείς αποθηκευτικούς χώρους καθώς και σχέδια διασποράς των ζωικών στερεών και υγρών αποβλήτων·
- (8) για τη συντήρηση και την αξιοποίηση των εγκαταλελειμμένων ζωνών, ενδείκνυται όλως ιδιαιτέρως η κτηνοτροφία ελεύθερης βοσκής σύμφωνα με τους κανόνες της βιολογικής γεωργίας·
- (9) θα πρέπει να προωθηθεί η ευρεία βιοποικιλότητα και η επιλογή της φυλής των ζώων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ικανότητά τους να προσαρμόζονται στο τοπικό περιβάλλον·
- (10) οι γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί (ΓΤΟ) και τα προϊόντα που προέρχονται από αυτούς δεν είναι συμβατοί με τις βιολογικές μεθόδους παραγωγής· προκειμένου να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στη βιολογική παραγωγή, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί, μέρη αυτών ή προϊόντα που παράγονται βάσει αυτών σε προϊόντα τα οποία χαρακτηρίζονται ως βιολογικά·

<sup>(1)</sup> ΕΕ C 293 της 5.10.1996, σ. 23.<sup>(2)</sup> ΕΕ C 133 της 28.4.1997, σ. 29.<sup>(3)</sup> ΕΕ C 167 της 2.6.1997, σ. 55.<sup>(4)</sup> ΕΕ L 198 της 22.7.1991, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 330/1999 της Επιτροπής (ΕΕ L 40 της 13.2.1999, σ. 23).

- (11) θα πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές εγγυήσεις ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό· στο μέτρο του τεχνικώς εφικτού, οι εγγυήσεις αυτές θα πρέπει να βασίζονται στη δυνατότητα προσδιορισμού της προέλευσης των κτηνοτροφικών προϊόντων·
- (12) τα ζώα πρέπει να τρέφονται με χλόη, χορτονομή και ζωοτροφές που παράγονται σύμφωνα με τους κανόνες της βιολογικής γεωργίας·
- (13) στις τρέχουσες συνθήκες, οι κτηνοτρόφοι είναι πιθανόν να αντιμετωπίσουν δυσκολίες για τον εφοδιασμό τους με ζωοτροφές για ζώα που εκτρέφονται με βιολογική μέθοδο· για το λόγο αυτό θα πρέπει να επιτραπεί προσωρινώς η χρησιμοποίηση περιορισμένου αριθμού ζωοτροφών μη βιολογικής παραγωγής σε περιορισμένες ποσότητες·
- (14) επιπλέον, για να ικανοποιηθούν οι βασικές ανάγκες διατροφής των ζώων, μπορεί να καταστεί αναγκαία η χρησιμοποίηση ορισμένων ανόργανων ουσιών, ιχνοστοιχείων και βιταμινών υπό σαφώς καθορισμένες προϋποθέσεις·
- (15) η διαχείριση της υγείας των ζώων θα πρέπει να βασίζεται κυρίως στην πρόληψη, με μέτρα όπως η κατάλληλη επιλογή φυλών και τύπων, η ισορροπημένη και καλή ποιότητα διατροφής και το ευνοϊκό περιβάλλον ιδίως όσον αφορά την πυκνότητα εκτροφής, τον σταβλισμό και τις κτηνοτροφικές πρακτικές·
- (16) η προληπτική χρήση χημικών συνθετικών αλλοπαθητικών φαρμάκων στη βιολογική κτηνοτροφία απαγορεύεται·
- (17) ωστόσο, όταν τα ζώα ασθενούν ή τραυματίζονται, θα πρέπει να υποβάλλονται αμέσως σε θεραπευτική αγωγή, κατά προτίμηση με φυτοθεραπευτικά ή ομοιοπαθητικά φάρμακα και με περιορισμό στο απολύτως αναγκαίο της χρήσης χημικών συνθετικών αλλοπαθητικών φαρμάκων· προκειμένου να εξασφαλιστεί η ακεραιότητα της βιολογικής παραγωγής έναντι του καταναλωτή, θα πρέπει να μπορούν να ληφθούν περιοριστικά μέτρα, όπως ο διπλασιασμός της περιόδου αναμονής μετά τη χρήση χημικών συνθετικών αλλοπαθητικών φαρμάκων·
- (18) στις περισσότερες περιπτώσεις, όταν το επιτρέπουν οι κλιματικές συνθήκες, τα ζώα θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε εκτάσεις για φυσική άσκηση ή βόσκηση, των οποίων η διαχείριση πρέπει καταρχήν να εξασφαλίζεται βάσει κατάλληλου προγράμματος εναλλαγής·
- (19) για όλα τα είδη των ζώων, ο χώρος στέγασης θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ζώων όσον αφορά τον αερισμό, το φωτισμό, το χώρο και την άνεση και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να προβλέπονται επαρκείς διαθέσιμοι χώροι ώστε να είναι δυνατή η απαραίτητη ελεύθερη κίνηση κάθε ζώου και η ανάπτυξη της φυσιολογικής κοινωνικής συμπεριφοράς του·
- (20) οι συστηματικές πράξεις που οδηγούν σε καταπόνηση, τραυματισμό, ασθένεια ή ταλαιπωρία των ζώων κατά την παραγωγή, το χειρισμό, τη μεταφορά ή τη σφαγή θα πρέπει να μειώνονται στο ελάχιστο· ωστόσο, είναι δυνατόν να επιτρέπονται συγκεκριμένες επεμβάσεις, ουσιώδους σημασίας για ορισμένους τύπους παραγωγής· η χρήση ορισμένων ουσιών που ευνοούν την ανάπτυξη ή τροποποιούν τον κύκλο αναπαραγωγής των ζώων είναι ασυμβίβαστη προς τις αρχές της βιολογικής κτηνοτροφίας·
- (21) οι ιδιαιτερότητες της μελισσοκομίας απαιτούν τη θέσπιση ειδικών διατάξεων που να εγγυώνται ιδίως την ύπαρξη επαρκών πόρων σε γύρη και νέκταρ και από ποιοτική και από ποσοτική άποψη·
- (22) όλες οι επιχειρήσεις που διαθέτουν στο εμπόριο βιολογικώς εκτρεφόμενα ζώα θα πρέπει να υπόκεινται σε τακτικές και ομοιόμορφες επιθεωρήσεις· στην εκμετάλλευσή, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης στο μητρώο όπου αναγράφονται και ενημερώνονται ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις εισόδους και τις εξόδους των ζώων από την εκμετάλλευσή καθώς και την τυχόν εφαρμοζόμενη θεραπευτική αγωγή·
- (23) λόγω των διαφορών των γεωργικών και κλιματικών συνθηκών μεταξύ περιφερειών, απαιτούνται ορισμένες μεταβατικές περίοδοι για ορισμένες πρακτικές, και για τα χαρακτηριστικά των κτηνοτροφικών κτιρίων και εγκαταστάσεων·
- (24) λόγω της ποικιλομορφίας των καθιερωμένων πρακτικών ή της βιολογικής κτηνοτροφίας μεταξύ των κρατών μελών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν περιοριστικότερους κανόνες για τα ζώα και τα κτηνοτροφικά προϊόντα που παράγονται στο έδαφός τους·
- (25) οι ενδείξεις της σήμανσης, της διαφήμισης ή των εμπορικών εγγράφων οι οποίες εκλαμβάνονται από τον καταναλωτή ως αναφορά στο βιολογικό τρόπο παραγωγής επιτρέπονται, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91, μόνο για προϊόντα που παράγονται κατά τα προβλεπόμενα στον εν λόγω κανονισμό·
- (26) ορισμένες ενδείξεις εκλαμβάνονται γενικά από τον καταναλωτή ως αναφορά στο βιολογικό τρόπο παραγωγής·
- (27) ωστόσο, επιβάλλεται να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος, ώστε να μπορέσουν οι δικαιούχοι σημάτων να προσαρμόσουν την παραγωγή τους στις προδιαγραφές της βιολογικής γεωργίας, υπό τον όρο ότι η εν λόγω μεταβατική περίοδος θα ισχύει μόνο για τα σήματα που φέρουν τις προαναφερόμενες ενδείξεις και κατατέθηκαν πριν από τη δημοσίευσή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 και ότι ο καταναλωτής θα ενημερώνεται καταλλήλως ότι τα προϊόντα αυτά δεν έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

## Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

### «Άρθρο 1

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα ακόλουθα προϊόντα, εφόσον φέρουν ή προορίζονται να φέρουν ενδείξεις που αναφέρονται στο βιολογικό τρόπο παραγωγής:

- α) μη μεταποιημένα γεωργικά φυτικά προϊόντα· επίσης ζώα και μη μεταποιημένα κτηνοτροφικά προϊόντα, στο μέτρο που στα παραρτήματα I και III προβλέπονται αρχές παραγωγής και ειδικοί κανόνες επιθεώρησης για αυτά·
- β) μεταποιημένα γεωργικά φυτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και έχουν παρασκευαστεί κυρίως από ένα ή περισσότερα συστατικά φυτικής ή/και ζωικής προέλευσης·
- γ) ζωοτροφές, σύνθετες ζωοτροφές και πρώτες ύλες ζωοτροφών που καλύπτονται από το εδάφιο α), από την έναρξη ισχύος του κανονισμού ο οποίος αναφέρεται στην παράγραφο 3.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, εφόσον οι λεπτομερείς κανόνες παραγωγής δεν καθορίζονται στο παράρτημα I για ορισμένα είδη ζώων, εφαρμόζονται, για τα είδη αυτά και τα προϊόντα τους, οι κανόνες που προβλέπονται όσον αφορά τη σήμανση στο άρθρο 5 και όσον αφορά τον έλεγχο στα άρθρα 8 και 9 εκτός της υδατοκαλλιέργειας και των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας. Μέχρις ότου συμπεριληφθούν λεπτομερείς κανόνες παραγωγής, εφαρμόζονται οι εθνικοί κανόνες ή ελλείψει αυτών ιδιωτικά πρότυπα που γίνονται δεκτά ή αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη.

3. Το αργότερο 24 Αυγούστου 2001, η Επιτροπή θα προτείνει, με τη διαδικασία του άρθρου 14, κανονισμό για τις ειδικές ανάγκες σήμανσης καθώς και απαιτήσεις επιθεώρησης και προληπτικά μέτρα για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), εφόσον οι απαιτήσεις αυτές σχετίζονται με το βιολογικό τρόπο παραγωγής.

Μέχρις ότου εκδοθεί ο κανονισμός του πρώτου εδαφίου για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), εφαρμόζονται οι εθνικοί κανόνες που είναι σύμφωνοι προς την κοινοτική νομοθεσία ή ελλείψει αυτών, ιδιωτικά πρότυπα που γίνονται δεκτά ή αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

### «Άρθρο 2

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ένα προϊόν θεωρείται ότι φέρει ενδείξεις που αναφέρονται στον βιολογικό

τρόπο παραγωγής όταν στη σήμανση, τη διαφήμιση ή τα εμπορικά έγγραφα, το προϊόν, τα συστατικά του ή οι πρώτες ύλες ζωοτροφών χαρακτηρίζονται από τις ενδείξεις που χρησιμοποιούνται σε κάθε κράτος μέλος και επιτρέπουν στον αγοραστή να συμπεραίνει ότι το προϊόν, τα συστατικά του ή οι πρώτες ύλες παρήχθησαν σύμφωνα με τους κανόνες παραγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 6 και, ειδικότερα με τους εξής όρους, ή με τα συνήθως χρησιμοποιούμενα παράγωγά τους, (όπως βιο-, οικο- κ.λπ.) ή συντμήσεις αυτών, μόνο ή σε συνδυασμό, εφόσον οι εν λόγω όροι δεν εφαρμόζονται σε γεωργικά προϊόντα που περιέχονται σε τρόφιμα ή πρώτες ύλες ζωοτροφών ή προφανώς δεν έχουν καμία σχέση με τον τρόπο παραγωγής:

- στα ισπανικά: ecológico,
- στα δανικά: økologisk,
- στα γερμανικά: ökologisch, biologisch,
- στα ελληνικά: βιολογικό
- στα αγγλικά: organic,
- στα γαλλικά: biologique,
- στα ιταλικά: biologico,
- στα ολλανδικά: biologisch,
- στα πορτογαλικά: biológico,
- στα φινλανδικά: luonnonmukainen,
- στα σουηδικά: ekologisk.»

3. Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

### «Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών ή εθνικών διατάξεων, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, που αφορούν προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 1, όπως διατάξεις περί παραγωγής, παρασκευής, εμπορίας, επισήμανσης και επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας περί τροφίμων και διατροφής ζώων.

4. Στο άρθρο 4 παράγραφος 3, ο ορισμός «παρασκευή» αντικαθίσταται από τον ακόλουθο:

«3) “παρασκευή”: οι δραστηριότητες διατήρησης ή/και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (συμπεριλαμβανομένης της σφαγής και κοπής κτηνοτροφικών προϊόντων) καθώς και συσκευασίας και/ή μεταβολών στη σήμανση σχετικά με την παρουσίαση του βιολογικού τρόπου παραγωγής των νωπών, συντηρημένων ή/και μεταποιημένων προϊόντων».

5. Στο άρθρο 4 προστίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί:

«11. “κτηνοτροφικά προϊόντα”: η παραγωγή ήμερων ή εξημερωμένων χερσαίων ζώων (συμπεριλαμβανομένων των εντόμων) και υδρόβιων ζώων εκτρεφόμενων σε γλυκό,

- θαλάσσιο ή υφάλμυρο νερό. Τα προϊόντα της θήρας και αλιείας άγριων ζώων δεν θεωρούνται προϊόντα βιολογικής παραγωγής·
12. “γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί (ΓΤΟ)”: οι οργανισμοί που ορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 220/90/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 1990, για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον (\*)·
13. “παράγωγο γενετικώς τροποποιημένου οργανισμού”: η ουσία που παράγεται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς ή υπ’ αυτών, αλλά δεν περιέχει τέτοιους οργανισμούς·
14. “χρήση ΓΤΟ και παραγώγων ΓΤΟ”: η χρήση τους ως τροφίμων, συστατικών (συμπεριλαμβανομένων προσθέτων και αρωματικών ουσιών), βοηθητικών ουσιών παρασκευής (συμπεριλαμβανομένων των διαλυτών εκχύλισης), ζωοτροφών, σύνθετων ζωοτροφών, πρώτων υλών ζωοτροφών, προσθέτων, τεχνολογικών βοηθητικών μέσων, ορισμένων προϊόντων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων (βάσει της οδηγίας 82/471/ΕΟΚ (\*\*), φυτοπροστατευτικών προϊόντων, κτηνιατρικών φαρμάκων, λιπασμάτων, βελτιωτικών εδάφους, σπόρων, αγενών πολυπλασιαστικών υλικών και ζώων·
15. “κτηνιατρικά φάρμακα”: τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 της οδηγίας 65/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιανουαρίου 1965, περί της προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με τα φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα (\*\*\*)·
16. “ομοιοπαθητικά κτηνιατρικά φάρμακα”: τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/74/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1992, για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 81/851/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα και τη θέσπιση συμπληρωματικών διατάξεων για τα ομοιοπαθητικά κτηνιατρικά φάρμακα (\*\*\*\*)·
17. “ζωοτροφές”: τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 79/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί εμπορίας των συνθέτων ζωοτροφών (\*\*\*\*\*)·
18. “πρώτες ύλες ζωοτροφών”: τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 96/25/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, για την κυκλοφορία των πρώτων υλών ζωοτροφών, την τροποποίηση των οδηγιών 70/524/ΕΟΚ, 74/63/ΕΟΚ, 82/471/ΕΟΚ και 93/74/ΕΟΚ και την κατάργηση της οδηγίας 77/101/ΕΟΚ (\*\*\*\*\*).·
19. “σύνθετες ζωοτροφές”: τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο β) της οδηγίας 79/373/ΕΟΚ·
20. “πρόσθετα ζωοτροφών”: τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 70/524/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 1970 περί των προσθέτων υλών στη διατροφή των ζώων (\*\*\*\*\*).·
21. “ορισμένα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων”: τα θρεπτικά προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 82/471/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1982 σχετικά με ορισμένα προϊόντα τα οποία χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων·
22. “βιολογική μονάδα/εκμετάλλευση/κτηνοτροφική εκμετάλλευση”: η μονάδα, εκμετάλλευση ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση που συμμορφούται με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού·
23. “βιολογικής παραγωγής ζωοτροφές/πρώτες ύλες ζωοτροφών”: οι ζωοτροφές/πρώτες ύλες ζωοτροφών που παράγονται σύμφωνα με τους κανόνες παραγωγής του άρθρου 6·
24. “ζωοτροφές/πρώτες ύλες ζωοτροφών μεταβατικού σταδίου”: οι ζωοτροφές/πρώτες ύλες ζωοτροφών που συμμορφούνται προς τους κανόνες παραγωγής του άρθρου 6, πλην της περιόδου μετατροπής κατά την οποία οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται επί ένα τουλάχιστον έτος πριν από τη συγκομιδή·
25. “ζωοτροφές συμβατικής παραγωγής/πρώτες ύλες ζωοτροφών”: οι ζωοτροφές/πρώτες ύλες ζωοτροφών που δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες των παραγράφων 23 και 24.
- (\*) ΕΕ L 117 της 8.5.1990, σ. 15· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/35/ΕΚ (ΕΕ L 169 της 27.6.1997, σ. 72).
- (\*\*) ΕΕ L 213 της 21.7.1982, σ. 8· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 1999/20/ΕΚ (ΕΕ L 80 της 25.3.1999, σ. 20).
- (\*\*\*) ΕΕ 22 της 9.2.1965, σ. 369· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 93/39/ΕΟΚ (ΕΕ L 214 της 24.8.1993, σ. 22).
- (\*\*\*\*) ΕΕ L 297 της 13.10.1992, σ. 12.
- (\*\*\*\*\*) ΕΕ L 86 της 6.4.1979, σ. 30· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 98/87/ΕΚ (ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 43).
- (\*\*\*\*\*\*) ΕΕ L 125 της 23.5.1996, σ. 35· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 98/67/ΕΚ (ΕΕ L 261 της 24.9.1998, σ. 10).
- (\*\*\*\*\*\*) ΕΕ L 270 της 14.12.1970, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/1999 της Επιτροπής (ΕΕ L 6 της 21.1.1999, σ. 3).»
6. Στο άρθρο 5 παράγραφος 3, προστίθεται το ακόλουθο σημείο:
- «η) Το προϊόν έχει παραχθεί χωρίς τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών ή/και προϊόντων που παράγονται βάσει αυτών.»
7. Στο άρθρο 5, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:
- «3α. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1, 2 και 3, τα σήματα τα οποία φέρουν ένδειξη αναφερόμενη στο άρθρο 2, μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται, έως την 1η Ιου-

λίου 2006, στη σήμανση και διαφήμιση προϊόντων που δεν συμμορφούνται προς τον παρόντα κανονισμό, υπό τον όρο ότι:

- το σήμα κατατέθηκε πριν από τις 22 Ιουλίου 1991 — και, στη Φινλανδία, την Αυστρία και τη Σουηδία, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995 — και είναι σύμφωνο προς την πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (\*), και
- το σήμα αναπαράγεται πάντοτε με τη σαφή, εμφανή και ευανάγνωστη ένδειξη ότι τα προϊόντα δεν παράγονται με το βιολογικό τρόπο που περιγράφεται στον παρόντα κανονισμό.

(\*) ΕΕ L 40 της 11.2.1989, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 92/10/ΕΟΚ (ΕΕ L 6 της 11.1.1992, σ. 35).»

8. Στο άρθρο 5, η αρχή της παραγράφου 5 διατυπώνεται ως εξής:

«5. Τα προϊόντα της καλλιέργειας της γης που επισημαίνονται ή διαφημίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 ή 3 είναι δυνατόν να φέρουν ενδείξεις όσον αφορά τη μετατροπή της καλλιέργειας σε βιολογική υπό τον όρο ότι:»

9. Στο άρθρο 5 παράγραφος 5, το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) Το προϊόν περιέχει μόνο ένα φυτικό συστατικό γεωργικής προελεύσεως.»

10. Στο άρθρο 5 παράγραφος 5, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«στ) το προϊόν έχει παραχθεί χωρίς τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών και/ή προϊόντων που παράγονται από τέτοιους οργανισμούς.»

11. Στο άρθρο 5 παράγραφος 5α, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«θ) το προϊόν έχει παραχθεί χωρίς τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών ή/και προϊόντων που παράγονται από τέτοιους οργανισμούς.»

12. Στο άρθρο 5, η παράγραφος 10 αντικαθίσταται από την ακόλουθη:

«10. Σε προϊόν που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, στοιχεία α) και β), ένα συστατικό που λαμβάνεται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 6 δεν πρέπει να συνυπάρχει με το ίδιο συστατικό που δεν λαμβάνεται σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς.»

13. Στο άρθρο 6, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από την ακόλουθη:

«1. Η μέθοδος βιολογικής παραγωγής συνεπάγεται ότι, για την παραγωγή των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, στοιχείο α), πλην των σπόρων και του αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού:

α) πρέπει να τηρούνται τουλάχιστον οι απαιτήσεις του παραρτήματος Ι και, κατά περίπτωση, οι σχετικοί λεπτομερείς κανόνες·

β) μόνο προϊόντα που περιέχουν ουσίες αναφερόμενες στο παράρτημα Ι ή απαριθμούμενες στο παράρτημα ΙΙ μπορούν να χρησιμοποιούνται ως φυτοπροστατευτικά προϊόντα, λιπάσματα, βελτιωτικά εδάφους, ζωοτροφές, πρώτες ύλες ζωοτροφών, σύνθετες ζωοτροφές, πρόσθετα ζωοτροφών, ορισμένες ουσίες που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων (που εμπίπτουν στην οδηγία 82/471/ΕΟΚ), προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης εγκαταστάσεων και χώρων εκτροφής, προϊόντα για τον έλεγχο βλαβερών οργανισμών και ασθένειών σε κτίρια και εγκαταστάσεις εκτροφής ή για άλλο σκοπό όταν ο σκοπός αυτός ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ σχετικά με ορισμένα προϊόντα. Τα προϊόντα αυτά μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες που καθορίζονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ στο μέτρο που η αντίστοιχη χρήση επιτρέπεται στη γενική γεωργία στα οικεία κράτη μέλη σύμφωνα με τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις ή τις εθνικές διατάξεις που είναι σύμφωνες με την κοινοτική νομοθεσία·

γ) χρησιμοποιούνται μόνον σπόροι ή αγενές πολλαπλασιαστικό υλικό που παράγονται με τη μέθοδο βιολογικής παραγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 2·

δ) δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί ή/και προϊόντα που παράγονται από αυτούς, με την εξαίρεση των κτηνιατρικών φαρμάκων.»

14. Στο άρθρο 6 η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από την ακόλουθη:

«2. Η μέθοδος βιολογικής παραγωγής συνεπάγεται ότι, για τους σπόρους και το αγενές πολλαπλασιαστικό υλικό, το μητρικό φυτό στην περίπτωση των σπόρων και το ή τα γονικά φυτά στην περίπτωση του αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού έχουν παραχθεί:

α) χωρίς τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών ή/και προϊόντων που παράγονται από τέτοιους οργανισμούς και

β) σύμφωνα με τις διατάξεις των στοιχείων α) και β) της παραγράφου 1 επί μία τουλάχιστον γενεά ή, στην περίπτωση πολυετών καλλιεργειών, δυο καλλιεργητικές περιόδους.»

15. Στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στοιχεία α) και β), η ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2000 αντικαθίσταται από την ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2003.

16. Στο άρθρο 6 παράγραφος 4, η ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 1999 αντικαθίσταται από την ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2002.

17. Στο άρθρο 7, η εισαγωγική φράση της παραγράφου 1 και το στοιχείο α), αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα προϊόντα που δεν επιτρέπονται κατά την ημερομηνία έκδοσης του παρόντος κανονισμού για τους σκοπούς που

αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, στοιχείο δ), δύναται να περιληφθούν στο παράρτημα II, εφόσον πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

α) εάν χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο βλαβερών οργανισμών ή ασθενειών των φυτών ή για τον καθαρισμό και την απολύμανση των κτηνοτροφικών κτιρίων και εγκαταστάσεων:

— έχουν ουσιώδη σημασία για τον έλεγχο ενός επιβλαβούς οργανισμού ή μιας συγκεκριμένης ασθένειας για την οποία δεν υπάρχουν άλλες βιολογικές, καλλιεργητικές, φυσικές ή ζωοτεχνικές εναλλακτικές λύσεις, και

— οι συνθήκες χρήσης τους αποκλείουν την άμεση επαφή με τους σπόρους, την καλλιέργεια, τα προϊόντα καλλιέργειας ή τα ζώα και τα κτηνοτροφικά προϊόντα· ωστόσο, στην περίπτωση των πολυετών καλλιεργειών, η άμεση επαφή είναι δυνατόν να λαμβάνει χώρα, αλλά μόνον εκτός της περιόδου ανάπτυξης των βρώσιμων μερών (καρπών), εφόσον η εφαρμογή αυτή δεν οδηγεί εμμέσως στην παρουσία κατάλοιπων του προϊόντος στα βρώσιμα μέρη και

— η χρήση τους δεν οδηγεί ή δεν συμβάλλει σε απαράδεκτες επιπτώσεις για το περιβάλλον ή σε ρύπανσή του».

18. Στο άρθρο 7 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1β. Όσον αφορά τις ανόργανες ουσίες και τα ιχνοστοιχεία που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων, πρόσθετες πηγές για τα προϊόντα αυτά μπορούν να ενσωματωθούν στο παράρτημα II εφόσον είναι φυσικής προέλευσης, ή, ελλείψει αυτής, συνθετικά με την ίδια μορφή όπως τα φυσικά προϊόντα.»

19. Στο άρθρο 9 παράγραφος 11, διαγράφονται οι λέξεις «της 26ης Ιουνίου 1989».

20. Στο άρθρο 9, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«12. α) Για την κτηνοτροφική παραγωγή κρέατος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παραρτήματος III, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι έλεγχοι να αφορούν όλα τα στάδια της παραγωγής, τη σφαγή, τον τεμαχισμό, και οποιαδήποτε άλλη παρασκευή μέχρι την πώληση στον καταναλωτή, έτσι ώστε να διασφαλίζεται, όσο είναι τεχνικά εφικτό, ο προσδιορισμός της προέλευσης των κτηνοτροφικών προϊόντων στην αλυσίδα παραγωγής, μεταποίησης και οιασδήποτε άλλης παρασκευής από τη μονάδα παραγωγής του ζώου μέχρι τη μονάδα τελικής συσκευασίας ή/και επισήμανσης. Ενημερώνουν την Επιτροπή για τα μέτρα που έχουν ληφθεί και τις μετέπειτα ενέργειες, μαζί με την έκθεση περί εποπτείας που προβλέπεται στο άρθρο 15.

β) Για τα λοιπά κτηνοτροφικά προϊόντα πλην του κρέατος, περαιτέρω διατάξεις που θα διασφαλίζουν, στο βαθμό του τεχνικά εφικτού, τον προσδιορισμό της προέλευσης ορίζονται στο παράρτημα III.

γ) Εν πάση περιπτώσει τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 9 αφορούν την παροχή εγγυήσεων στους καταναλωτές ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.»

21. Στο άρθρο 11 παράγραφος 6, στοιχείο α), η ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2002 αντικαθίσταται από την ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2005.

22. Στο άρθρο 12, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Ωστόσο, όσον αφορά τους κανόνες που αναφέρονται στο παράρτημα I, μέρος Β, σχετικά με τα κτηνοτροφικά προϊόντα, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν αυστηρότερους κανόνες για τα ζώα και τα κτηνοτροφικά προϊόντα που παράγονται στην επικράτειά τους, εφόσον οι κανόνες αυτοί είναι σύμφωνοι προς το κοινοτικό δίκαιο και δεν απαγορεύουν ούτε περιορίζουν την εμπορία άλλων ζώων και κτηνοτροφικών προϊόντων που ανταποκρίνονται προς τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.»

23. Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

#### «Άρθρο 13

Τα ακόλουθα μπορούν να θεσπίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 14:

— λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού,

— τροποποιήσεις των παραρτημάτων I έως IV, VI, VII και VIII,

— τροποποιήσεις του παραρτήματος V προκειμένου να καθοριστεί κοινοτικός λογότυπος που θα συνοδεύει ή θα αντικαθιστά την ένδειξη ότι τα προϊόντα καλύπτονται από το πρόγραμμα επιθεωρήσεων,

— περιορισμοί και μέτρα εφαρμογής της παρέκκλισης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, στοιχείο δ), για τα κτηνιατρικά φάρμακα,

— μέτρα εφαρμογής βάσει των επιστημονικών δεδομένων ή της τεχνικής προόδου σχετικά με την απαγόρευση της χρήσης ΓΤΟ και παραγώγων ΓΤΟ όσον αφορά ιδίως ένα στοιχειώδες κατώτατο όριο για αναπόφευκτη μόλυνση, η υπέρβαση του οποίου δεν επιτρέπεται.»

24. Μετά το άρθρο 15, προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

#### «Άρθρο 15α

Όσον αφορά τα μέτρα που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό, ιδίως δε εκείνα που πρέπει να εφαρμοσθούν από την Επι-

τροπή για την επίτευξη των στόχων των άρθρων 9 και 11, καθώς και των παραρτημάτων τεχνικής φύσεως, οι απαραίτητες πιστώσεις διατίθενται κατ' έτος, στο πλαίσιο της δημοσιονομικής διαδικασίας.»

25. Τα παραρτήματα I, II, III και VI τροποποιούνται και τα παραρτήματα VII και VIII προστίθενται, σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

#### Άρθρο 2

Προς το σκοπό της συμμόρφωσης προς τις περιόδους μετατροπής που αναφέρονται στο παράρτημα I, τμήματα Β και Γ, το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει πριν από 24 Αυγούστου 2000 θα συνυπολογίζεται όταν η επιχείρηση μπορεί να αποδείξει στην αρχή ή το φορέα επιθεώρησης ότι κατά το διάστημα αυτό παρήγε

σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή, εάν όχι, με ιδιωτικά πρότυπα που γίνονται δεκτά ή αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη.

#### Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Εφαρμόζεται από 24 Αυγούστου 2000. Ωστόσο, οι οριζόμενες στον παρόντα κανονισμό απαγορεύσεις της χρησιμοποίησης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών και των παραγώγων τους, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 35 στοιχείο η), το άρθρο 5 παράγραφος 5 στοιχείο στ), το άρθρο 5α) στοιχείο θ), το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ), το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) και το παράρτημα I, τμήμα Β, σημείο 4.18 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91, εφαρμόζονται αμέσως.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 19 Ιουλίου 1999.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

K. HEMILÄ

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. Το παράρτημα I τροποποιείται ως εξής:

1. Στο τμήμα «Φυτά και φυτικά προϊόντα», το εδάφιο σχετικά με ζώα και τα ζωικά προϊόντα διαγράφεται.
2. Η επικεφαλίδα «Φυτά και φυτικά προϊόντα» διορθώνεται σε «Α. Φυτά και φυτικά προϊόντα»
3. Προστίθενται ακόλουθη επικεφαλίδα και τμήματα:

«B. ΖΩΑ ΚΑΙ ΖΩΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΕΙΔΗ: ΒΟΟΕΙΔΗ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ BUBALUS ΚΑΙ BISON), ΧΟΙΡΟΙ, ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ, ΙΠΠΟΕΙΔΗ ΚΑΙ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

1. Γενικές αρχές

- 1.1. Η κτηνοτροφική παραγωγή αντιπροσωπεύει αναπόσπαστο μέρος πολλών γεωργικών εκμεταλλεύσεων που επιδίδονται στη βιολογική γεωργία.
- 1.2. Η κτηνοτροφική παραγωγή πρέπει να συμβάλλει στην ισορροπία των συστημάτων γεωργικής παραγωγής, ικανοποιώντας τις ανάγκες των καλλιεργειών σε θρεπτικά στοιχεία και βελτιώνοντας την οργανική ουσία του εδάφους. Μπορεί έτσι να βοηθήσει στη δημιουργία και τη διατήρηση της αλληλεξάρτησης μεταξύ εδάφους και φυτών, φυτών και ζώων, και ζώων και εδάφους. Λόγω αυτής της προσέγγισης, η παραγωγή εκτός εδάφους δεν είναι σύμφωνη με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού.
- 1.3. Με τη χρησιμοποίηση ανανεώσιμων φυσικών πόρων (κόπρου, ψυχανθών και κτηνοτροφικών φυτών), το σύστημα γεωργίας — κτηνοτροφίας και τα συστήματα βοσκής διασφαλίζουν τη διατήρηση και τη βελτίωση της νομιμότητας του εδάφους μακροπρόθεσμα και συμβάλλουν στην ανάπτυξη μιας βιώσιμης γεωργίας.
- 1.4. Η βιολογική κτηνοτροφία είναι δραστηριότητα που συνδέεται με το έδαφος. Εκτός από εξαιρέσεις προβλεπόμενες στο παρόν παράρτημα, τα ζώα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους υπαίθριο χώρο, ο δε αριθμός των ζώων ανά μονάδα επιφανείας πρέπει να περιορίζεται ώστε να εξασφαλίζεται ολοκληρωμένη διαχείριση της κτηνοτροφικής και φυτικής παραγωγής στη μονάδα παραγωγής και να ελαχιστοποιείται έτσι κάθε μορφή ρύπανσης, ιδίως του εδάφους και των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων. Ο αριθμός ζώων πρέπει να συνάρτάται στενά με τις διαθέσιμες εκτάσεις ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα υπερβόσκησης και διάβρωσης και να είναι δυνατή η διασπορά της κόπρου χωρίς βλαβερή επίπτωση στο περιβάλλον. Λεπτομερείς κανόνες για τη χρησιμοποίηση κτηνοτροφικών λυμάτων και υγρών από ενσίρωση εκτίθενται στο τμήμα 7.
- 1.5. Στη βιολογική κτηνοτροφία, εντός της ίδιας μονάδας παραγωγής, όλα τα ζώα πρέπει να εκτρέφονται σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού.
- 1.6. Επιτρέπεται πάντως η παρουσία, στην εκμετάλλευση, ζώων που δεν εκτρέφονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, υπό τον όρο ότι η εκτροφή τους πραγματοποιείται σε μονάδες των οποίων τα κτίρια και τα αγροτεμάχια είναι σαφώς διαχωρισμένα από τις μονάδες που παράγουν σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού και ότι τα ζώα αυτά ανήκουν σε διαφορετικό είδος.
- 1.7. Κατά παρέκκλιση από την αρχή αυτή, τα ζώα που δεν εκτρέφονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού μπορούν να χρησιμοποιούν, επί περιορισμένο χρονικό διάστημα κάθε χρόνο, τους βοσκοτόπους των μονάδων που τηρούν τον παρόντα κανονισμό, με την προϋπόθεση να προέρχονται τα εν λόγω ζώα από εκτατική κτηνοτροφία κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 950/97 (\*) ή, για άλλα είδη που δεν αναφέρονται στον κανονισμό αυτόν, τον αριθμό ζώων ανά εκτάριο που να αντιστοιχεί σε 170 kg αζώτου/έτος/εκτάριο όπως ορίζεται στο παράρτημα VII του παρόντος κανονισμού) και να μην υπάρχουν ταυτόχρονα στους εν λόγω βοσκοτόπους άλλα ζώα υποκείμενα στις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. Για την παρέκκλιση αυτή πρέπει να έχει δοθεί προηγουμένως άδεια από την αρχή ή τον φορέα επιθεώρησης.
- 1.8. Κατά δεύτερη παρέκκλιση από την αρχή αυτή, επιτρέπεται να βόσκουν σε κοινόκτητες γαίες ζώα εκτρεφόμενα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - α) η γη να μην έχει υποστεί, επί τρία τουλάχιστον έτη, χειρισμούς με προϊόντα άλλα από εκείνα που επιτρέπονται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού·
  - β) τα μη υποκείμενα στις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού ζώα που χρησιμοποιούν τις εν λόγω γαίες να προέρχονται από εκτατική κτηνοτροφία κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 950/97 ή, για άλλα είδη που δεν αναφέρονται στον κανονισμό αυτόν, ο αριθμός των ζώων ανά εκτάριο να αντιστοιχεί σε 170 kg αζώτου/έτος/εκτάριο όπως ορίζεται στο παράρτημα VII του παρόντος κανονισμού·

- γ) τα κτηνοτροφικά προϊόντα που παράγονται από ζώα εκτρεφόμενα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, ενόσω χρησιμοποιούν τις εν λόγω γαίες, να μη θεωρούνται προϊόντα βιολογικής κτηνοτροφίας, εκτός αν έχει αποδειχθεί, στην αρχή ή το φορέα επιθεώρησης, επαρκής διαχωρισμός των ζώων αυτών από άλλα ζώα μη συμμορφούμενα με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.

## 2. Μετατροπή

### 2.1. Μετατροπή γαιών χρησιμοποιούμενων για βιολογική κτηνοτροφική παραγωγή

- 2.1.1. Όταν μετατρέπεται μια μονάδα παραγωγής, ολόκληρη η έκταση της μονάδας που χρησιμοποιείται για παραγωγή ζωοτροφών πρέπει να τηρεί τους κανόνες της βιολογικής γεωργίας, χρησιμοποιούμενων των περιόδων μετατροπής που ορίζονται στο μέρος Α του παρόντος παραρτήματος όσον αφορά τα φυτά και τα φυτικά προϊόντα.

- 2.1.2. Κατά παρέκκλιση από την αρχή αυτή, η περίοδος μετατροπής μπορεί να περιοριστεί σε ένα έτος για τους βοσκοτόπους, τους υπαίθριους χώρους και τους χώρους άσκησης που χρησιμοποιούνται για μη φυτοφάγα είδη. Η περίοδος αυτή μπορεί να περιοριστεί σε 6 μήνες όταν οι εν λόγω γαίες δεν έχουν υποστεί, στο πρόσφατο παρελθόν, χειρισμούς με προϊόντα άλλα από εκείνα που επιτρέπονται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού. Για την παρέκκλιση αυτή πρέπει να έχει δοθεί προηγουμένως άδεια από την αρχή ή το φορέα επιθεώρησης.

### 2.2. Μετατροπή ζώων και κτηνοτροφικών προϊόντων

- 2.2.1. Προκειμένου να μπορούν τα κτηνοτροφικά προϊόντα να πωληθούν ως “βιολογικά”, τα ζώα πρέπει να έχουν εκτραφεί σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού επί διάστημα τουλάχιστον:

- 12 μηνών προκειμένου για ιπποειδή και βοοειδή (συμπεριλαμβανομένων των ειδών *ubalalus* και *bison*) κρεατοπαραγωγής, και πάντως κατά τα τρία τέταρτα τουλάχιστον της ζωής των,
- 6 μηνών προκειμένου για μικρά μηρυκαστικά και χοίρους· ωστόσο, για τριετή μεταβατική περίοδο που λήγει στις 24 Αυγούστου 2003, το διάστημα για τους χοίρους θα είναι 4 μήνες,
- 6 μηνών προκειμένου για ζώα γαλακτοπαραγωγής· ωστόσο, για τριετή μεταβατική περίοδο που λήγει στις 24 Αυγούστου 2003, το διάστημα θα είναι 3 μήνες,
- 10 εβδομάδων για τα πουλερικά κρεατοπαραγωγής που εισάγονται πριν από την τρίτη ημέρα της ζωής των,
- 6 εβδομάδων προκειμένου για πουλερικά ωοπαραγωγής.

- 2.2.2. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 2.2.1 και για τη συγκρότηση αγέλης ή κοπαδιού, μόσχοι και μικρά μηρυκαστικά κρεατοπαραγωγής μπορούν να πωλούνται ως “βιολογικά” κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2003, υπό τον όρο ότι:

- προέρχονται από εκτατική εκτροφή,
- εκτρέφονται στη βιολογική μονάδα μέχρι τη στιγμή της πώλησης ή της σφαγής, τουλάχιστον επί 6 μήνες για τα μοσχάρια και 2 μήνες για τα μικρά μηρυκαστικά,
- η προέλευση των ζώων είναι σύμφωνη προς τους όρους της παραγράφου 3.4 τέταρτη και πέμπτη περίπτωσης.

### 2.3. Ταυτόχρονη μετατροπή

- 2.3.1. Κατά παρέκκλιση από τα σημεία 2.2.1, 4.2 και 4.4, σε περίπτωση ταυτόχρονης μετατροπής ολόκληρης της μονάδας παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων των ζώων, των βοσκοτόπων ή/και των τυχόν γαιών που χρησιμοποιούνται για ζωοτροφές), η συνολική περίοδο μετατροπής για τα ζώα, τους βοσκοτόπους ή/και τις τυχόν γαίες χρησιμοποιούνται για ζωοτροφές μειώνεται σε 24 μήνες υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- α) η παρέκκλιση αφορά μόνο τα υπάρχοντα ζώα και τους απογόνους των και ταυτόχρονα τις γαίες που χρησιμοποιούνται για ζωοτροφές/βοσκή πριν αρχίσει η μετατροπή,
- β) τα ζώα τρέφονται κυρίως με προϊόντα της μονάδας παραγωγής.

## 3. Καταγωγή των ζώων

- 3.1. Κατά την επιλογή των φυλών ή τύπων, πρέπει να λαμβάνει υπόψη η ικανότητα των ζώων αυτών να προσαρμόζονται στις τοπικές συνθήκες, η ζωτικότητα τους και η ανθεκτικότητά τους σε ασθένειες. Πέραν τούτων, πρέπει να επιλέγονται φυλές ή τύποι ζώων κατά τρόπον ώστε να αποφεύγονται οι ασθένειες και τα προβλήματα υγείας που συνδέονται με ορισμένες φυλές ή τύπους που χρησιμοποιούνται στην εντατική κτηνοτροφία (όπως π.χ. το σύνδρομο του στρες των χοίρων, το σύνδρομο PSE, το σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου, οι αυτόματες αποβολές, η δυστοκία που απαιτεί καισαρική τομή κ.λπ.). Πρέπει να προτιμώνται οι αυτόχθονες φυλές και τύποι.

- 3.2. Τα ζώα πρέπει να προέρχονται από μονάδες παραγωγής που τηρούν τους κανόνες για τους διάφορους τύπους κτηνοτροφικής παραγωγής οι οποίοι καθορίζονται στο άρθρο 6 και στο παρόν παράρτημα. Αυτό το σύστημα παραγωγής πρέπει να εφαρμόζεται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.
- 3.3. Ως πρώτη παρέκκλιση, και εφόσον έχει δοθεί προηγουμένως η άδεια της αρχής ή του φορέα επιθεώρησης, τα υφιστάμενα στη μονάδα παραγωγής ζώα, τα οποία δεν συμμορφούνται με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού, μπορούν να μετατραπούν.
- 3.4. Ως δεύτερη παρέκκλιση, όταν μια αγέλη ή ένα σμήνος δημιουργείται για πρώτη φορά και δεν υπάρχει επαρκής αριθμός ζώων εκτραφέντων σύμφωνα με βιολογικό τρόπο παραγωγής, είναι δυνατό να εισάγονται σε μονάδες βιολογικής εκτροφής ζώα εκτραφέντα μη οργανικώς, υπό τους εξής όρους:
- οι πουλάδες που προορίζονται για παραγωγή αυγών πρέπει να έχουν ηλικία μέχρι 18 εβδομάδων,
  - οι νεοσσοί που προορίζονται για κρεατοπαραγωγή πρέπει να έχουν ηλικία μικρότερη των τριών ημερών τη στιγμή που εγκαταλείπουν τη μονάδα παραγωγής όπου έχουν παραχθεί,
  - οι βούβαλοι πρέπει να έχουν ηλικία μικρότερη των έξι μηνών,
  - οι μόσχοι και οι ίπποι πρέπει να έχουν εκτραφεί σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού από τη στιγμή του απογαλακτισμού των και εν πάση περιπτώσει πρέπει να είναι ηλικίας κάτω των έξι μηνών,
  - οι προβατίνες και οι αίγες πρέπει να έχουν εκτραφεί σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού από τη στιγμή του απογαλακτισμού των και εν πάση περιπτώσει πρέπει να είναι ηλικίας κάτω των 45 ημερών,
  - τα χοιρίδια πρέπει να έχουν εκτραφεί σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού από τη στιγμή του απογαλακτισμού των και να ζυγίζουν λιγότερο από 25 kg.
- 3.5. Η παρέκκλιση αυτή, που πρέπει να έχει εγκριθεί εκ των προτέρων από την αρχή ή τον φορέα επιθεώρησης, εφαρμόζεται για μεταβατική περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2003.
- 3.6. Ως τρίτη παρέκκλιση, η ανανέωση ή η ανασύσταση της αγέλης ή του σμήνους επιτρέπεται από την αρχή ή το φορέα ελέγχου όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα ζώα βιολογικής εκτροφής, και στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) υψηλή θνησιμότητα ζώων για λόγους υγείας ή καταστροφικών συνθηκών·
  - β) πουλάδες για παραγωγή αυγών εφόσον δεν έχουν ηλικία άνω των 18 εβδομάδων·
  - γ) πουλερικά για κρεατοπαραγωγή ηλικίας μικρότερης των τριών ημερών και χοίροι αμέσως μετά τον απογαλακτισμό, βάρους κάτω των 25 kg.
- Οι περιπτώσεις β) και γ) επιτρέπονται επί μεταβατική περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2003.
- 3.7. Για τις περιπτώσεις των χοίρων, των πουλάδων και των πουλερικών κρεατοπαραγωγής, η μεταβατική αυτή παρέκκλιση θα επανεξεταστεί πριν λήξει για να κριθεί αν συντρέχουν λόγοι να παραταθεί η ισχύς της.
- 3.8. Ως τέταρτη παρέκκλιση, για να συμπληρώνεται η φυσική ανάπτυξη και να διασφαλίζεται η ανανέωση της αγέλης, επιτρέπεται να εισάγονται ετησίως, μέχρις ανώτατου ποσοστού 10 % του αριθμού των ενήλικων ιπποειδών ή βοειδών (συμπεριλαμβανομένων των ειδών *bubalus* και *bison*) και 20 % του αριθμού των ενήλικων χοίρων και αιγοπροβάτων, θηλυκά (άτοκα) ζώα τα οποία προέρχονται από μη βιολογικές κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα ζώα βιολογικής εκτροφής και μόνο με την άδεια της αρχής ή του φορέα ελέγχου.
- 3.9. Τα ποσοστά που αναφέρονται στην παραπάνω παρέκκλιση δεν εφαρμόζονται στις μονάδες παραγωγής που έχουν λιγότερα από 10 ιπποειδή και βοοειδή ή λιγότερα από 5 αιγοπρόβατα και χοίρους. Για τις μονάδες αυτές, η κατά τα ανωτέρω ανανέωση του ζωικού κεφαλαίου περιορίζεται σε ένα το πολύ ζώο το χρόνο.
- 3.10. Τα ποσοστά αυτά επιτρέπεται να αυξάνονται, μέχρι 40 %, με τη σύμφωνη γνώμη της αρχής ή του φορέα επιθεώρησης, στις εξής ειδικές περιπτώσεις:
- σημαντική επέκταση της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης,
  - αλλαγή φυλής,
  - ανάπτυξη νέας κτηνοτροφικής δραστηριότητας.
- 3.11. Ως πέμπτη παρέκκλιση, επιτρέπεται η εισαγωγή αρσενικών ζώων που προορίζονται για αναπαραγωγή και προέρχονται από μη βιολογικές κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, υπό τον όρο ότι, στη συνέχεια, τα ζώα αυτά εκτρέφονται και τρέφονται συνεχώς σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού.

- 3.12. Όταν τα ζώα προέρχονται από μονάδες που δεν τηρούν τον παρόντα κανονισμό, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που αναφέρονται στα σημεία 3.3 έως 3.11, οι περίοδοι που καθορίζονται στο σημείο 2.2.1 πρέπει να τηρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η πώληση των προϊόντων ως βιολογικών προϊόντων και κατά τη διάρκεια των περιόδων αυτών πρέπει να τηρούνται όλοι οι κανόνες του παρόντος κανονισμού.
- 3.13. Όταν λαμβάνονται ζώα από μονάδες που δεν τηρούν τον παρόντα κανονισμό, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα μέτρα τα σχετικά με την υγεία των ζώων. Η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης μπορεί να επιβάλλει ειδικά μέτρα, όπως εξετάσεις πρώιμης διάγνωσης και περιόδους καραντίνας ανάλογα με τις κατά τόπους περιστάσεις.
- 3.14. Η Επιτροπή θα υποβάλει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2003 έκθεση σχετικά με τις δυνατότητες διάθεσης ζώων βιολογικής εκτροφής και, εάν χρειασθεί, θα υποβάλει πρόταση στη μόνιμη επιτροπή, ώστε να εξασφαλισθεί ότι όλη η βιολογική παραγωγή κρέατος θα προέρχεται από ζώα που έχουν γεννηθεί και εκτραφεί σε βιολογικές εκμεταλλεύσεις.

#### 4. Διατροφή

- 4.1. Η διατροφή στοχεύει στην εξασφάλιση ποιοτικής παραγωγής χωρίς να επιδιώκεται η μεγιστοποίησή της, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να ικανοποιούνται οι τροφικές ανάγκες των ζώων κατά τα διάφορα στάδια της ανάπτυξης τους. Κατά παρέκκλιση, οι παραδοσιακές πρακτικές πάχυνσης επιτρέπονται μόνο εφόσον είναι αντιστρέψιμες σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας εκτροφής. Η καταναγκαστική διατροφή απαγορεύεται.
- 4.2. Τα ζώα πρέπει να τρέφονται με ζωτροφές βιολογικής παραγωγής.
- 4.3. Πέραν τούτου, τα ζώα πρέπει να εκτρέφονται σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος παραρτήματος, κατά προτίμηση με τη χρησιμοποίηση ζωοτροφών από τη μονάδα, ή, αν αυτό δεν είναι δυνατό, από άλλες μονάδες ή επιχειρήσεις που υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.
- 4.4. Μέχρι το 30 % της σύστασης των σιτηρεσίων, κατά μέσον όρο, επιτρέπεται να περιέχει ζωτροφές μεταβατικού σταδίου. Όταν οι ζωτροφές μεταβατικού σταδίου προέρχονται από μονάδα η οποία ανήκει στην ίδια εκμετάλλευση, το ποσοστό μπορεί να αυξάνεται σε 60 %.
- 4.5. Η διατροφή των νεαρών θηλαστικών πρέπει να βασίζεται στο φυσικό και κατά προτίμηση στο μητρικό γάλα. Όλα τα θηλαστικά πρέπει να τρέφονται με φυσικό γάλα επί ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα που εξαρτάται από το συγκεκριμένο είδος και το οποίο πρέπει να είναι τρεις μήνες για τα βοοειδή (συμπεριλαμβανομένων των ειδών *capra* και *bison*) και τα ιπποειδή, 45 ημέρες για τα αιγοπρόβατα και 40 ημέρες για τους χοίρους.
- 4.6. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη ορίζουν τις περιοχές όπου επιτρέπεται η μετακίνηση ποιμνίων (συμπεριλαμβανομένων των μετακινήσεων από βοσκοτόπους στα ορεινά), χωρίς αυτό να θίγει τις διατάξεις για τη διατροφή των ζώων που ορίζονται στο παρόν παράρτημα.
- 4.7. Για τα φυτοφάγα ζώα, τα συστήματα εκτροφής πρέπει να βασίζονται στη μέγιστη δυνατή χρησιμοποίηση βοσκής ανάλογα με τους διαθέσιμους βοσκοτόπους στις διάφορες περιόδους του έτους. Τουλάχιστον 60 % της ξηράς ουσίας του ημερήσιου σιτηρεσίου πρέπει να αποτελείται από χονδροαλεσμένη, νοπή, αποξηραμένη ή ενισρωμένη ζωτροφή. Ωστόσο, η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης μπορούν να επιτρέπουν μείωση στο 50 % για τα ζώα γαλακτοκομικής παραγωγής επί διάστημα τριών το πολύ μηνών στη αρχή της γαλακτοφορίας.
- 4.8. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 4.2, και κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει στις 24 Αυγούστου 2005, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση περιορισμένης αναλογίας συμβατικών ζωοτροφών εάν ο κτηνοτρόφος αδυνατεί να προμηθευθεί ζωτροφές αποκλειστικά βιολογικής παραγωγής. Το μέγιστο επιτρεπόμενο ανά έτος ποσοστό συμβατικών ζωοτροφών είναι 10 % για τα φυτοφάγα ζώα και 20 % για τα άλλα είδη. Τα ποσοστά αυτά υπολογίζονται ετησίως ως ποσοστά της ξηράς ουσίας των ζωοτροφών γεωργικής προέλευσης. Το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό συμβατικών ζωοτροφών στο ημερήσιο σιτηρέσιο, με εξαίρεση την περίοδο μετακινήσεων ποιμνίων, πρέπει να ανέρχεται στο 25 %, υπολογιζόμενο ως ποσοστό επί της ξηράς ουσίας.
- 4.9. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 4.8, σε περίπτωση απώλειας της παραγωγής χορτονομής, ιδίως λόγω έκτακτων καιρικών συνθηκών, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μπορούν να επιτρέπουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα και για μια συγκεκριμένη περιοχή, μεγαλύτερο ποσοστό συμβατικών ζωοτροφών όταν δικαιολογείται τέτοια παρέκκλιση. Αφού εγκριθούν αυτά από την αρμόδια αρχή, η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης εφαρμόζει την παρέκκλιση στις επί μέρους κτηνοτροφικές επιχειρήσεις.
- 4.10. Για τα πουλερικά, το σιτηρέσιο που χρησιμοποιείται στο στάδιο της πάχυνσης, πρέπει να περιέχει τουλάχιστον 65 % σιτηρά.
- 4.11. Στο ημερήσιο σιτηρέσιο των χοίρων και των πουλερικών πρέπει να προστίθεται χονδροαλεσμένη, νοπή, αποξηραμένη ή ενισρωμένη ζωτροφή.
- 4.12. Μόνο τα προϊόντα που περιέχονται στο παράρτημα II, μέρος Δ, τμήματα 1.5 και 3.1 μπορούν αντιστοιχώς να χρησιμοποιούνται ως πρόσδετα και υποβοηθητικά μέσα ενσίρωσης.

- 4.13. Συμβατικές πρώτες ύλες ζωοτροφών γεωργικής προέλευσης, μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων μόνον εάν αναγράφονται στο παράρτημα II, μέρος Γ, τμήμα 1 (πρώτες ύλες ζωοτροφών φυτικής προέλευσης), με την επιφύλαξη των ποσοτικών περιορισμών που επιβάλλονται στο παρόν παράρτημα, και μόνον εφόσον παράγονται ή παρασκευάζονται χωρίς χρήση χημικών διαλυτών.
- 4.14. Πρώτες ύλες ζωοτροφών ζωικής προέλευσης (συμβατικής ή βιολογικής παραγωγής) επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται εφόσον αναγράφονται στο παράρτημα II, μέρος Γ, τμήμα 2 και με την επιφύλαξη των ποσοτικών περιορισμών που επιβάλλονται στο Παράρτημα αυτό.
- 4.15. Το αργότερο στις 24 Αυγούστου 2003 το μέρος Γ, τμήματα 1, 2, 3 και το μέρος Δ του παραρτήματος II θα επανεξεταστούν για να αφαιρεθούν, ιδίως, οι συμβατικές ζωοτροφές γεωργικές προέλευσης που παράγονται οργανικώς σε επαρκείς ποσότητες στην Κοινότητα.
- 4.16. Για την κάλυψη των τροφικών αναγκών των ζώων, μόνον τα προϊόντα που αναγράφονται στο παράρτημα II, μέρος Γ, τμήμα 3 (πρώτες ύλες ζωοτροφών ανόργανης προέλευσης), μέρος Δ, τμήματα 1.1 (ιχνοστοιχεία) και 1.2 (βιταμίνες, προβιταμίνες και χημικώς καθορισμένες ουσίες που έχουν παρόμοιο αποτέλεσμα) μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων.
- 4.17. Μόνον τα προϊόντα που αναγράφονται στο παράρτημα II, μέρος Δ, τμήματα 1.3 (ένζυμα), 1.4 (μικροοργανισμοί), 1.6 (συνδετικές, λυτικές και πηκτικές ουσίες), 2 (ορισμένα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων) και 3 (υποβοηθητικά μέσα για τις ζωοτροφές) μπορούν να χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων για τους σκοπούς που αναφέρονται για τις παραπάνω κατηγορίες. Τα αντιβιοτικά, τα κοκκιδιοστατικά, οι φαρμακευτικές ουσίες, οι αυξητικοί παράγοντες ή τυχόν άλλες ουσίες που επιτείνουν την αύξηση ή την παραγωγή δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων.
- 4.18. Οι ζωοτροφές, οι πρώτες ύλες ζωοτροφών, οι σύνθετες ζωοτροφές, τα πρόσθετα, τα υποβοηθητικά μέσα για τις ζωοτροφές και ορισμένα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων δεν πρέπει να έχουν παραχθεί με χρήση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών ή παραγώγων τους.

## 5. Πρόληψη ασθενειών και κτηνιατρική αγωγή

- 5.1. Η πρόληψη των ασθενειών στη βιολογική κτηνοτροφία πρέπει να βασίζεται στις εξής αρχές:
- α) επιλογή κατάλληλων φυλών ή τύπων, όπως αναπτύσσεται λεπτομερέστερα στο τμήμα 3·
  - β) εφαρμογή κτηνοτροφικών πρακτικών προσαρμοσμένων στις ανάγκες κάθε είδους, που να ενισχύουν τη μεγάλη αντοχή στις ασθένειες και την πρόληψη των λοιμώξεων·
  - γ) χρήση ζωοτροφών υψηλής ποιότητας, μαζί με τακτική άσκηση και δυνατότητα πρόσβασης σε βοσκότοπους, πράγμα που ενισχύει τους φυσικούς ανοσοποιητικούς αμυντικούς μηχανισμούς του ζώου·
  - δ) εξασφάλιση κατάλληλης πυκνότητας ζώων, ώστε να μην υπάρχει συνωστισμός με τα συνακόλουθα προβλήματα υγείας των ζώων.
- 5.2. Οι αρχές αυτές θα πρέπει να περιορίζουν τα προβλήματα υγείας των ζώων ώστε να είναι δυνατόν να αντιμετωπίζονται κυρίως προληπτικά.
- 5.3. Εάν, παρόλα τα παραπάνω προληπτικά μέτρα, ένα ζώο ασθενήσει ή τραυματιστεί, πρέπει να του παρέχονται αμέσως φροντίδες, εν ανάγκη με απομόνωσή του, σε κατάλληλους χώρους.
- 5.4. Η χρησιμοποίηση κτηνιατρικών φαρμάκων στη βιολογική κτηνοτροφία πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:
- α) η χορήγηση φυτοθεραπευτικών (π.χ. φυτικά εκχυλίσματα (εκτός αντιβιοτικών), αποστάγματα κ.λπ.), ή ομοιοπαθητικών προϊόντων (φυτικές, ζωικές ή ανόργανες ουσίες), καθώς και ιχνοστοιχείων και προϊόντων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II, μέρος Γ, τμήμα 3 να προτιμάται έναντι των αλλοπαθητικών συνθετικών χημικών κτηνιατρικών φαρμάκων ή των αντιβιοτικών, εφόσον έχουν πραγματικό θεραπευτικό αποτέλεσμα για το συγκεκριμένο είδος ζώου και την παθολογική κατάσταση που πρέπει να αντιμετωπισθεί·
  - β) αν η χρησιμοποίηση αυτών των προϊόντων αποδειχθεί ότι δεν είναι, ή κριθεί απίθανο να είναι, αποτελεσματική για την αντιμετώπιση της ασθένειας ή της βλάβης, και επιβάλλεται κάποια θεραπεία για να μην υποφέρει το ζώο, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση αλλοπαθητικών συνθετικών χημικών φαρμάκων ή αντιβιοτικών υπό την ευθύνη κτηνιάτρου·
  - γ) απαγορεύεται η προληπτική χρησιμοποίηση αλλοπαθητικών συνθετικών χημικών κτηνιατρικών φαρμάκων ή αντιβιοτικών.

- 5.5. Πέραν των παραπάνω αρχών, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:
- α) απαγορεύεται η χρήση ουσιών για την προώθηση της ανάπτυξης ή της παραγωγής, (συμπεριλαμβανομένων των αντιβιοτικών, κοκκιδιοστατικών και άλλων τεχνητών βοηθημάτων για την προώθηση της ανάπτυξης) καθώς και η χρήση ορμονών ή παρόμοιων ουσιών για τον έλεγχο της αναπαραγωγής (π.χ. πρόκληση ή συγχρονισμός οίστρου) ή για άλλους σκοπούς. Επιτρέπεται μολαταύτα η χορήγηση ορμονών σε ένα συγκεκριμένο ζώο ως θεραπευτική κτηνιατρική αγωγή·
  - β) επιτρέπονται οι κτηνιατρικές αγωγές στα ζώα, ή οι αγωγές σε κτίρια, εξοπλισμούς και εγκαταστάσεις, οι οποίες είναι υποχρεωτικές βάσει της εθνικής ή κοινοτικής νομοθεσίας. Σ' αυτές συμπεριλαμβάνονται η χρησιμοποίηση ανοσοποιητικών κτηνιατρικών φαρμάκων σε περίπτωση που εντοπίζεται η παρουσία ασθενειών στην περιοχή στην οποία ευρίσκεται η μονάδα παραγωγής.
- 5.6. Όποτε πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κτηνιατρικά φάρμακα, πρέπει να καταγράφεται σαφώς ο τύπος του προϊόντος (με αναγραφή και των περιεχομένων δραστικών φαρμακολογικών ουσιών) καθώς και λεπτομερή στοιχεία για τη διάγνωση, τη δοσολογία, τον τρόπο χορήγησης, τη διάρκεια της αγωγής και την προθεσμία αναμονής που ορίζεται από το νόμο πριν από την κατανάλωση των προϊόντων. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να δηλώνονται στην αρχή ή το φορέα επιθεώρησης προτού τα ζώα ή τα κτηνοτροφικά προϊόντα διατεθούν στο εμπόριο ως "προϊόντα βιολογικής παραγωγής". Τα ζώα που έχουν υποβληθεί σε αγωγή πρέπει να αναγνωρίζονται σαφώς, ατομικά μεν εάν πρόκειται για μεγάλα ζώα, ατομικά ή ομαδικά δε αν πρόκειται για πουλερικά και μικρά ζώα.
- 5.7. Η περίοδος αναμονής μεταξύ της τελευταίας χορήγησης αλλοπαθητικών κτηνιατρικών φαρμάκων σε ένα ζώο υπό κανονικές συνθήκες χρήσης και της παραγωγής βιολογικώς παραγόμενων τροφίμων από τα ζώα αυτά πρέπει να είναι διπλάσια από εκείνη που ορίζεται από το νόμο ή, σε περίπτωση που η περίοδος αυτή δεν προσδιορίζεται, να ανέρχεται σε 48 ώρες.
- 5.8. Με την εξαίρεση των εμβολιασμών, των αντιπαρασιτικών αγωγών και των τυχόν υποχρεωτικών προγραμμάτων εκρίζωσης ασθενειών που θεσπίζουν τα κράτη μέλη, όταν ένα ζώο ή ομάδα ζώων υποβάλλονται σε περυσότερες των δύο ή τριών κατά ανώτατο όριο θεραπευτικές αγωγές με χημικά συνθετικά αλλοπαθητικά κτηνιατρικά φάρμακα ή αντιβιοτικά εντός ενός έτους (ή περισσότερες της μιας θεραπευτικές αγωγές εάν ο κύκλος παραγωγικής ζωής τους δεν υπερβαίνει το ένα έτος), τα συγκεκριμένα ζώα ή τα προϊόντα που παράγονται από αυτά δεν επιτρέπεται να πωλούνται ως προϊόντα παραχθέντα σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και πρέπει να υπόκεινται στην περίοδο διατήρησης που προβλέπεται στο τμήμα 2 του παρόντος παραρτήματος, εφόσον συμφωνεί η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης.
- 6. Πρακτικές κτηνοτροφικής διαχείρισης, μεταφορά και αναγνώριση των κτηνοτροφικών προϊόντων**
- 6.1. *Κτηνοτροφικές πρακτικές*
- 6.1.1. Στη βιολογική κτηνοτροφία, η αναπαραγωγή θα πρέπει καταρχήν, να βασίζεται σε φυσικές μεθόδους. Ωστόσο, επιτρέπεται η τεχνητή σπερματέγχυση. Οι άλλες μορφές τεχνητής ή υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (όπως π.χ. οι μετεμφυτεύσεις εμβρύων) απαγορεύονται.
- 6.1.2. Ενέργειες όπως η τοποθέτηση ελαστικών ιμάντων στις ουρές των προβάτων, η κοπή της ουράς, η κοπή των δοντιών, του ράμφους ή των κεράτων δεν πρέπει να πραγματοποιούνται συστηματικά στη βιολογική κτηνοτροφία. Ωστόσο, η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης μπορούν να επιτρέπουν ορισμένες από τις πρακτικές αυτές για λόγους ασφαλείας (π.χ. τον αποκερατισμό νεαρών ζώων) ή όταν οι πρακτικές αυτές αποσκοπούν στη βελτίωση της υγείας, των συνθηκών διαβίωσης ή της υγιεινής των ζώων. Οι ενέργειες αυτές πρέπει να πραγματοποιούνται στην πιο κατάλληλη ηλικία από ειδικευμένο προσωπικό και να προκαλούν το λιγότερο δυνατό πόνο στα ζώα.
- 6.1.3. Επιτρέπεται ο χειρουργικός ενουχισμός, προκειμένου αν διατηρηθεί η ποιότητα των προϊόντων και οι παραδοσιακές πρακτικές παραγωγής (χοίροι κρεατοπαραγωγής, βόδια, καπόνια κ.λπ.), αλλά μόνον υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην τελευταία φράση του σημείου 6.1.2.
- 6.1.4. Απαγορεύεται να κρατούνται τα ζώα δεμένα. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση από την αρχή αυτή, η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης μπορούν να επιτρέπουν την πρόσδεση αυτή για επιμέρους ζώα, εφόσον ο κτηνοτρόφος πιστοποιεί ότι η πρακτική αυτή επιβάλλεται για λόγους ασφαλείας ή συνθηκών διαβίωσης των ζώων και θα χρησιμοποιηθεί μόνον επί περιορισμένη χρονική περίοδο.
- 6.1.5. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του σημείου 6.1.4 τα βοοειδή επιτρέπεται να δένονται σε κτίρια τα οποία υπήρχαν ήδη πριν από τις 24 Αυγούστου 2000 υπό τον όρο ότι παρέχεται τακτική άσκηση και ότι η εκτροφή γίνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις καλής διαβίωσης των ζώων με άνετη στρωμή καθώς και ατομική διαχείριση. Η παρέκκλιση, αυτή, για την οποία πρέπει να δοθεί άδεια από την αρχή ή το φορέα επιθεώρησης, εφαρμόζεται επί μεταβατική περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2010.
- 6.1.6. Κατά περαιτέρω παρέκκλιση, τα βοοειδή σε μικρές εκμεταλλεύσεις επιτρέπεται να δένονται εάν δεν είναι δυνατόν να διατηρούνται σε ομάδες κατάλληλες για τις ανάγκες συμπεριφοράς τους, υπό τον ότι

τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα έχουν πρόσβαση σε βοσκότοπους, σε χώρους υπαίθρου ή χώρους άσκησης. Η παρέκκλιση αυτή, για την οποία πρέπει να δοθεί άδεια από την αρχή ή το φορέα επιθεώρησης, εφαρμόζεται σε εκμεταλλεύσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις των εθνικών κανόνων για τα βιολογικά κτηνοτροφικά προϊόντα που ισχύουν μέχρι τις 24 Αυγούστου 2000 ή, ελλείψει αυτών, των εθνικών προτύπων που γίνονται δεκτά ή αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη.

6.1.7. Η Επιτροπή θα υποβάλει πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2006 έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του σημείου 6.1.5.

6.1.8. Σε περίπτωση ομαδικής εκτροφής των ζώων, το μέγεθος των ομάδων πρέπει να εξαρτάται από το στάδιο ανάπτυξης των ζώων και τις ανάγκες συμπεριφοράς του συγκεκριμένου είδους. Απαγορεύεται η εκτροφή ζώων υπό συνθήκες διατροφής ή άλλες που να προάγουν την ανάπτυξη αναιμίας.

6.1.9. Για τα πουλερικά, η κατώτατη ηλικία κατά τη σφαγή είναι:

81 ημέρες για τα κοτόπουλα,

150 ημέρες για τα καπόνια,

49 ημέρες για τις πάπιες Πεκίνου,

70 ημέρες για τις θηλυκές πάπιες Βαρβαρίας (Muscovy),

84 ημέρες για τις αρσενικές πάπιες Βαρβαρίας (Muscovy),

92 ημέρες για τις κοινές (πρασινοκέφαλες) πάπιες,

94 ημέρες για τις φραγκόκοτες,

140 ημέρες για τις γαλοπούλες και τις χήνες που προορίζονται για ψήσιμο.

Όταν οι παραγωγοί δεν εφαρμόζουν αυτές τις ελάχιστες ηλικίες σφαγής, πρέπει να χρησιμοποιούν φυλές βραδείας ανάπτυξης.

## 6.2. Μεταφορά

6.2.1. Η μεταφορά των ζώων πρέπει να πραγματοποιείται με τρόπο που να περιορίζει το άγχος των ζώων σύμφωνα με τη οικεία ισχύουσα εθνική ή κοινοτική νομοθεσία. Η φόρτωση και η εκφόρτωση πρέπει να πραγματοποιούνται προσεκτικά, χωρίς τη χρησιμοποίηση κανενός είδους ηλεκτρικής διέγερσης για τον εξαναγκασμό των ζώων. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση αλλοπαθητικών ηρεμιστικών πριν από και κατά τη μεταφορά.

6.2.2. Κατά την προ της σφαγής περίοδο και κατά τη σφαγή, οι χειρισμός των ζώων πρέπει να γίνεται κατά τρόπο που να περιορίζεται στο ελάχιστο το άγχος των ζώων.

## 6.3. Αναγνώριση των κτηνοτροφικών προϊόντων

6.3.1. Τα ζώα και τα κτηνοτροφικά προϊόντα πρέπει να αναγνωρίζονται σε όλα τα στάδια της παραγωγής, παρασκευής, μεταφοράς και εμπορίας τους.

## 7. Κτηνοτροφικά απόβλητα

7.1. Η συνολική ποσότητα ζωικών αποβλήτων, όπως ορίζεται στην οδηγία 91/676/ΕΟΚ (\*\*), που διασπείρεται στην εκμετάλλευση δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα 170 kg αζώτου ανά έτος και εκτάριο χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης, όριο που προβλέπεται από το παράρτημα ΙΙΙ της προαναφερόμενης οδηγίας. Εν ανάγκη, μειώνεται η συνολική πυκνότητα ζώων ώστε να μη γίνεται υπέρβαση του ορίου αυτού.

7.2. Για να προσδιοριστεί η κατά τα ανωτέρω πρέπουσα πυκνότητα ζώων, οι μονάδες ζώων που ισοδυναμούν προς 170 kg αζώτου ανά έτος και εκτάριο χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης για τις διάφορες κατηγορίες ζώων ορίζονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών λαμβάνοντας υπόψη, ως κατευθυντήριες γραμμές, τον πίνακα του παραρτήματος VII.

7.3. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη τις τυχόν αποκλίσεις από τα στοιχεία του πίνακα και τους λόγους που υπαγόρευαν τις αλλαγές αυτές. Η απαίτηση αυτή αφορά μόνο τον υπολογισμό του ανώτατου αριθμού ζώων που αποβλέπει στη μη υπέρβαση του ορίου των 170 kg αζώτου από κόπρο ανά έτος και εκτάριο, και δεν θίγει τα όρια πυκνότητας ζώων που αποβλέπουν σε σκοπούς υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων και που ορίζονται στο τμήμα 8 και στο παράρτημα VIII.

- 7.4. Οι εκμεταλλεύσεις βιολογικής παραγωγής μπορούν να συνεργάζονται με άλλες εκμεταλλεύσεις και επιχειρήσεις, που τηρούν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, για τη διασπορά πλεονάζουσας κόπρου προερχόμενης από βιολογική παραγωγή. Το ανώτατο όριο των 170 kg αζώτου από κόπρου ανά έτος και εκτάριο χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης υπολογίζεται με βάση το σύνολο των μονάδων βιολογικής παραγωγής που συμμετέχουν στη συνεργασία.
- 7.5. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν ανώτατο όριο χαμηλότερο από τα οριζόμενα στα σημεία 7.1 έως 7.4, λαμβάνοντας υπόψη τους τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής, τη διασπορά άλλων αζωτούχων λιπασμάτων στη γη και το άζωτο που προσλαμβάνουν οι καλλιέργειες από το έδαφος.
- 7.6. Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης αποβλήτων πρέπει να έχουν αρκετή χωρητικότητα ώστε να αποκλείεται το ενδεχόμενο ρύπανσης των υδάτων λόγω άμεσης απόχυσης ή λόγω διαρροής ή διαπότισης του εδάφους.
- 7.7. Για να εξασφαλιστεί η ορθή διαχείριση των λιπασμάτων, η χωρητικότητα των εγκαταστάσεων αποθήκευσης κόπρου πρέπει να υπερβαίνει την αποθηκευτική ικανότητα που απαιτεί για τη μεγαλύτερη περίοδο του έτους κατά την οποία η διασπορά λιπάσματος στη γη είτε αντενδείκνυται (σύμφωνα με τους κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής που ορίζουν τα κράτη μέλη), είτε απαγορεύεται, αν η μονάδα παραγωγής βρίσκεται μέσα σε ζώνη χαρακτηρισμένη ως ευαίσθητη στα νιτρικά άλατα.

## 8. Χώροι ελεύθερης κίνησης και στέγαση των ζώων

### 8.1. Γενικές αρχές

8.1.1. Οι συνθήκες σταβλισμού των ζώων πρέπει να ανταποκρίνονται στις βιολογικές και ηθολογικές ανάγκες των ζώων (π.χ. ανάγκες συμπεριφοράς όσον αφορά κατάλληλη ελευθερία κινήσεων και άνεση). Τα ζώα πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση στην τροφή και το νερό. Η μόνωση, η θέρμανση και ο αερισμός του κτιρίου πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η κυκλοφορία του αέρα, η σκόνη, η θερμοκρασία, η σχετική υγρασία της ατμόσφαιρας και η συγκέντρωση αερίων διατηρούνται εντός ορίων που δεν είναι επιβλαβή για τα ζώα. Τα κτίρια πρέπει να επιτρέπουν την είσοδο άφθονου φυσικού αερισμού και φωτός.

8.1.2. Οι ελεύθεροι χώροι, οι υπαίθριοι χώροι άσκησης ή οι χώροι ελεύθερης πρόσβασης των ζώων πρέπει επίσης, αν χρειάζεται, να παρέχουν επαρκή προστασία από τη βροχή, τον άνεμο, τον ήλιο και τις ακραίες θερμοκρασίες, ανάλογα με τις τοπικές καιρικές συνθήκες και τη συγκεκριμένη φυλή.

### 8.2. Πυκνότητες ζώων και αποφυγή υπερβόσκησης

8.2.1. Τα κτίρια για ζώα δεν είναι υποχρεωτικά σε περιοχές με κατάλληλες κλιματικές συνθήκες που επιτρέπουν την υπαίθρια διαβίωση των ζώων.

8.2.2. Η πυκνότητα των ζώων στα κτίρια πρέπει να εξασφαλίζει άνεση και καλή διαβίωση στα ζώα, πράγμα που εξαρτάται ειδικότερα από το είδος, τη φυλή και την ηλικία των ζώων. Πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες συμπεριφοράς των ζώων, οι οποίες εξαρτώνται κυρίως από το μέγεθος της ομάδας και το φύλο των ζώων. Η άριστη πυκνότητα έχει στόχο να εξασφαλίσει ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης των ζώων παρέχοντάς τους αρκετό χώρο για να στέκονται στη φυσική τους όρδια στάση, να ξαπλώνουν εύκολα, να κυλιούνται, να περιποιούνται τον εαυτό τους, να παίρνουν όλες τις φυσικές του στάσεις και να κάνουν όλες τις φυσικές τους κινήσεις, όπως να τεντώνονται και να πεταρίζουν.

8.2.3. Στο παράρτημα VIII, καθορίζονται το ελάχιστο εμβαδόν των στεγασμένων ενδιαιτημάτων και των υπαίθριων χώρων άσκησης, καθώς και τα λοιπά χαρακτηριστικά σταβλισμού για τα διάφορα είδη και κατηγορίες ζώων.

8.2.4. Η υπαίθρια πυκνότητα ζώων που εκτρέφονται σε βοσκοτόπους, λειμώνες, τυρφώνες, ερεικώνες, υγροτόπους, και άλλους φυσικούς ή ημιφυσικούς οικοτόπους πρέπει να είναι αρκετά χαμηλή ώστε να μη σημειώνεται κατασκαφή του εδάφους και υπερβόσκηση της βλάστησης.

8.2.5. Οι στάβλοι, τα διαμερίσματα, ο εξοπλισμός και τα εργαλεία πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται καταλλήλως ώστε να προλαμβάνονται οι αλληλομολύνσεις και η ανάπτυξη μικροοργανισμών που μεταδίδουν ασθένειες. Για τον καθαρισμό και την απολύμανση των κτιρίων και εγκαταστάσεων όπου υπάρχουν ζώα επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μόνον τα προϊόντα που απαριθμούνται στο μέρος Ε του παραρτήματος II. Τα κόπρανα, τα ούρα και οι ακρησιμοποιήτες τροφές πρέπει να απομακρύνονται όσο συχνά χρειάζεται ώστε να ελαχιστοποιούνται οι οσμές και να αποφεύγεται η προσέκλυση εντόμων ή τρωκτικών. Για την εξάλειψη των εντόμων και των άλλων επιβλαβών οργανισμών να χρησιμοποιούνται μόνον τα προϊόντα που απαριθμούνται στο μέρος Β, τμήμα 2 του παραρτήματος II.

### 8.3. Θηλαστικά

- 8.3.1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του σημείου 5.3, όλα τα θηλαστικά πρέπει να έχουν πρόσβαση σε βοσκοτόπους ή σε υπαίθριους χώρους άσκησης ή ελεύθερης κίνησης που μπορούν να είναι εν μέρει καλυμμένοι, και πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τους χώρους αυτούς όποτε το επιτρέπει η φυσιολογική τους κατάσταση, οι καιρικές συνθήκες και η κατάσταση του εδάφους, εκτός αν αυτό απαγορεύεται λόγω κοινοτικών ή εθνικών απαιτήσεων σχετικών με συγκεκριμένα προβλήματα υγείας των ζώων. Τα φυτοφάγα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε βοσκοτόπους κατά την περίοδο βοσκής, όποτε το επιτρέπουν οι συνθήκες.
- 8.3.2. Στους χειμερινούς μήνες, η υποχρέωση εξασφάλισης υπαίθριων χώρων άσκησης ή κίνησης στα ζώα είναι δυνατόν να μην εφαρμόζεται όταν τα φυτοφάγα έχουν πρόσβαση σε βοσκοτόπο κατά την περίοδο βοσκής και όταν το σύστημα χειμερινού σταβλισμού παρέχει ελευθερία κινήσεων στα ζώα.
- 8.3.3. Ανεξάρτητα από την τελευταία περίοδο του σημείου 8.3.1, οι ταύροι ηλικίας άνω του ενός έτους πρέπει να έχουν πρόσβαση σε βοσκοτόπους ή σε υπαίθριους χώρους άσκησης ή ελεύθερης κίνησης.
- 8.3.4. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 8.3.1, το τελικό στάδιο πάχυνσης των βοοειδών, χοίρων και προβάτων κρεατοπαραγωγής μπορεί να πραγματοποιείται σε κλειστό χώρο, με την προϋπόθεση ότι αυτή η περίοδος πάχυνσης δεν υπερβαίνει το εν πέμπτο της ζωής τους και εν πάση περιπτώσει τους τρεις μήνες κατά ανώτατο όριο.
- 8.3.5. Το δάπεδο των ενδιαιτημάτων των ζώων πρέπει να είναι ομαλό αλλά όχι ολισθηρό. Το μισό τουλάχιστον εμβαδόν του δαπέδου πρέπει να είναι συνεχές, όχι δηλαδή υπό μορφή γρίλιας ή δικτυωτού.
- 8.3.6. Τα ενδιαιτήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με άνετο, καθαρό και στεγνό χώρο ωοτοκίας/ανάπαυσης, επαρκών διαστάσεων, αποτελούμενο από στερεή κατασκευή χωρίς δάπεδο υπό μορφή γρίλιας. Ο χώρος ανάπαυσης πρέπει να περιέχει άφθονο στεγνό υλικό κατάκλισης με στρωμή. Η στρωμή πρέπει να περιλαμβάνει άχυρο ή άλλο κατάλληλο φυσικό υλικό. Η στρωμή είναι δυνατό να βελτιώνεται και να εμπλουτίζεται με οποιοδήποτε ανόργανο προϊόν του οποίου η χρήση ως λιπάσματος επιτρέπει στη βιολογική γεωργία σύμφωνα με το μέρος Α του παραρτήματος II.
- 8.3.7. Όσον αφορά την εκτροφή μόσχων, από την 24 Αυγούστου 2000 όλες οι εκμεταλλεύσεις, χωρίς παρέκκλιση, πρέπει να συμμορφώνονται προς την οδηγία 91/629/ΕΟΚ (\*\*\*) για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων. Απαγορεύεται ο σταβλισμός των μόσχων σε ατομικούς χώρους μετά την ηλικία της μιας εβδομάδας.
- 8.3.8. Όσον αφορά τη χοιροτροφία, από τις 24 Αυγούστου 2000 όλες οι εκμεταλλεύσεις πρέπει να συμμορφώνονται προς την οδηγία 91/630/ΕΟΚ (\*\*\*\*) σχετικά με τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων. Ωστόσο, οι θηλυκοί χοίροι πρέπει να διατηρούνται σε ομάδες, εκτός από τα τελευταία στάδια της κύησης και κατά την περίοδο του θηλασμού. Τα χοιρίδια δεν μπορούν να διατηρούνται σε επίπεδα πατώματα ή σε κλωβούς χοιριδίων. Οι εκτάσεις άσκησης πρέπει να επιτρέπουν στα ζώα να κοπρίζουν και να σκάβουν με το ρύγχος τους. Προκειμένου να σκάβουν τα ζώα με το ρύγχος τους μπορούν να χρησιμοποιούνται διάφορα υποστρώματα.

### 8.4. Πουλερικά

- 8.4.1. Τα πουλερικά πρέπει να εκτρέφονται με σύστημα υπαίθριας βοσκής και δεν πρέπει να διατηρούνται σε κλωβούς.
- 8.4.2. Τα νηκτικά πτηνά πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ρυάκι ή λίμνη όποτε το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες, ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις καλής διαβίωσης των ζώων ή οι συνθήκες υγιεινής.
- 8.4.3. Τα κτίρια για τα πουλερικά πρέπει να πληρούν τους ακόλουθες στοιχειώδεις όρους:
- τουλάχιστον το ένα τρίτο του εμβαδού του δαπέδου πρέπει να είναι συνεχούς κατασκευής, όχι δηλαδή σε μορφή γρίλιας ή δικτυωτού, και να καλύπτεται με στρωμή από άχυρα, ροκανίδια, άμμο ή τύρφη,
  - στα ενδιαιτήματα των ωοπαραγωγών ορνίθων, επαρκές τμήμα του εμβαδού του δαπέδου στο οποίο έχουν πρόσβαση οι όρνιθες πρέπει να είναι διαθέσιμο για τη συλλογή των περιττωμάτων των πτηνών,
  - πρέπει να έχουν κούρνιας μεγέθους και αριθμού ανάλογου προς το μέγεθος της ομάδας και των πτηνών, όπως ορίζεται στο παράρτημα VIII,
  - πρέπει να διαθέτουν ανοίγματα εισόδου/εξόδου μεγέθους επαρκούς για τα πτηνά, και συνολικού μήκους τουλάχιστον 4 m ανά 100 m<sup>2</sup> εμβαδού του διαθέσιμου για τα πτηνά ενδιαιτήματος.

- σε κάθε ενδιάμημα πουλερικών δεν πρέπει να στεγάζονται περισσότερα από:
    - 4 800 κοτόπουλα,
    - 3 000 ωοπαραγωγές όρνιθες,
    - 5 200 φραγκόκοτες,
    - 4 000 θηλυκές πάπιες Βαρβαρίας ή Πεκίνου ή 3 200 αρσενικές πάπιες Βαρβαρίας ή Πεκίνου ή άλλες πάπιες,
    - 2 500 καπόνια, χήνες ή γαλοπούλες,
  - σε κάθε μονάδα παραγωγής, η συνολική χρησιμοποιήσιμη επιφάνεια ορνιθώνων για κρεατοπαραγωγή δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 1 600 m<sup>2</sup>.
- 8.4.4. Στην περίπτωση των ωοπαραγωγών ορνιθών, ο φυσικός φωτισμός είναι δυνατόν να συμπληρώνεται με τεχνητά μέσα για να εξασφαλίζεται φωτισμός επί 16 το πολύ ώρες ημερησίως με οκτάωρη τουλάχιστον συνεχή νυκτερινή περίοδο ανάπαυσης χωρίς τεχνητό φωτισμό.
- 8.4.5. Τα πουλερικά πρέπει να έχουν πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους όποτε το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες, και, εφόσον είναι δυνατόν, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια του ενός τρίτου της ζωής τους. Οι υπαίθριοι αυτοί χώροι πρέπει να καλύπτονται κυρίως με βλάστηση, να διαθέτουν εγκαταστάσεις προστασίας και να παρέχουν στα πουλερικά ευχερή πρόσβαση σε επαρκή αριθμό ποτιστρών και ταγιστρών.
- 8.4.6. Για λόγους υγείας, τα κτίρια πρέπει να εκκενώνονται από τα ζώα μεταξύ της εκτροφής δύο παρτίδων πουλερικών. Κατά το διάστημα αυτό, το κτίριο και ο εξοπλισμός τους πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται. Επιπλέον, μετά την εκτροφή κάθε ομάδας πουλερικών, πρέπει να υπάρχει κενό διάστημα για τους υπαίθριους χώρους, προκειμένου να φυτρώνει και πάλι η βλάστηση και για λόγους υγείας. Τα κράτη μέλη καθορίζουν την περίοδο κατά την οποία οι εξωτερικοί χώροι πρέπει να παραμένουν κενοί και κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη. Οι απαιτήσεις αυτές δεν εφαρμόζονται σε μικρούς αριθμούς πουλερικών που δεν κρατούνται σε ειδικούς υπαίθριους χώρους και κυκλοφορούν ελεύθερα όλη την ημέρα.
- 8.5. Γενική παρέκκλιση για τα ενδιαιτήματα των ζώων
- 8.5.1. Κατά παρέκκλιση από τις απαιτήσεις που ορίζονται στα σημεία 8.3.1, 8.4.2, 8.4.3, και 8.4.5, και από τις πυκνότητες ζώων που ορίζονται στο παράρτημα VIII, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μπορούν να ορίζουν παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις αυτών των σημείων και του παραρτήματος VIII επί μεταβατική περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2010. Η παρέκκλιση αυτή εφαρμόζεται μόνο σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με υφιστάμενα κτίρια που έχουν κτισθεί πριν από τις 24 Αυγούστου 1999 και εφόσον τα εν λόγω κτίρια για ζώα είναι σύμφωνα προς τους εθνικούς κανόνες περί βιολογικής κτηνοτροφίας που ισχύουν πριν από την ημερομηνία αυτή ή ελλείψει αυτών, τα ιδιωτικά πρότυπα που γίνονται δεκτά ή αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη.
- 8.5.2. Οι κτηνοτρόφοι που επωφελούνται από τη σχετική παρέκκλιση υποβάλλουν στην αρχή ή το φορέα επιθεώρησης σχέδιο που περιλαμβάνει διευθετήσεις με τις οποίες διασφαλίζεται, έως το τέλος της εφαρμογής της παρέκκλισης, η τήρηση των διατάξεων του παρόντος κανονισμού.
- 8.5.3. Η Επιτροπή θα υποβάλει πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2006 έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του σημείου 8.5.1.

## Γ. ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

### 1. Γενικές αρχές

- 1.1. Η μελισσοκομία αποτελεί σημαντική δραστηριότητα η οποία συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος και στη γεωργική και δασική παραγωγή μέσω της επικονίασης που γίνεται από τις μέλισσες.
- 1.2. Ο χαρακτηρισμός των μελισσοκομικών προϊόντων ως βιολογικής παραγωγής συνδέεται στενά τόσο με τα χαρακτηριστικά της μεταχείρισης των κυψελών όσο και με την ποιότητα του περιβάλλοντος. Αυτός ο χαρακτηρισμός εξαρτάται επίσης από τις συνθήκες συλλογής, επεξεργασίας και αποθήκευσης των μελισσοκομικών προϊόντων.
- 1.3. Όταν ένας παραγωγός εκμεταλλεύεται πολλές μελισσοκομικές μονάδες στην ίδια περιοχή, όλες οι μονάδες πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. Κατά παρέκκλιση από αυτή την αρχή, ένας παραγωγός μπορεί να εκμεταλλεύεται μονάδες που δεν είναι σύμφωνες προς τον παρόντα κανονισμό υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι απαιτήσεις του κανονισμού πλην των διατάξεων που ορίζονται στο σημείο 4.2 σχετικά με τη θέση των μελισσοκομείων. Στην περίπτωση αυτή, το προϊόν δεν μπορεί να πωλείται με αναφορά στο βιολογικό τρόπο παραγωγής.

## 2. Περίοδος μετατροπής

- 2.1. Τα μελισσοκομικά προϊόντα είναι δυνατόν να πωλούνται με αναφορά στο βιολογικό τρόπο παραγωγής μόνο εφόσον οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού έχουν τηρηθεί επί τουλάχιστον ένα έτος. Κατά την περίοδο μετατροπής, το κερί πρέπει να αντικαθίσταται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο σημείο 8.3.

## 3. Καταγωγή των μελισσών

- 3.1. Κατά την επιλογή των φυλών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ικανότητα προσαρμογής των ζώων στις τοπικές συνθήκες, καθώς και η ζωτικότητα τους και η αντοχή στις ασθένειες. Προτιμάται η χρησιμοποίηση ευρωπαϊκών φυλών της *Apis mellifera* και των τοπικών οικοτύπων τους.
- 3.2. Τα μελίσσια πρέπει να δημιουργούνται μέσω διαίρεσης των παλιών μελισσιών ή μέσω της αγοράς σμιγνών ή κυψελών από μονάδες που πληρούν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.
- 3.3. Ως πρώτη παρέκκλιση, υπό την επιφύλαξη της προηγούμενης έγκρισης από την αρχή ή το φορέα επιθεώρησης, τα μελίσσια που υπάρχουν στη μονάδα παραγωγής η οποία δεν πληροί τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού είναι δυνατόν να μετατρέπονται.
- 3.4. Ως δεύτερη παρέκκλιση, είναι δυνατόν να αγοράζονται σμήνη από μελισσοτρόφους που δεν παράγουν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει 24 Αυγούστου 2002 εφόσον υπάρχει περίοδος μετατροπής.
- 3.5. Ως τρίτη παρέκκλιση, η ανασύσταση των μελισσιών επιτρέπεται από την αρχή ή τον φορέα ελέγχου, όταν δεν είναι διαθέσιμα μελίσσια που παράγουν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, σε περίπτωση υψηλής θνησιμότητας των ζώων που οφείλεται σε ασθένειες ή καταστροφικές περιστάσεις, εφόσον υπάρχει περίοδος μετατροπής.
- 3.6. Ως τέταρτη παρέκκλιση, για την ανασύσταση των μελισσιών είναι δυνατόν να ενσωματώνεται στη μονάδα βιολογικής παραγωγής κατ' έτος ένα 10 % βασιλισσών και σμιγνών που δεν πληρούν τον παρόντα κανονισμό, υπό τον όρο ότι οι βασιλισσες και τα σμήνη τοποθετούνται σε κυψέλες με κηρήθρες ή βάσεις κηρήθρων που προέρχονται από μονάδες βιολογικής παραγωγής. Σ' αυτή την περίπτωση δεν επιβάλλεται περίοδος μετατροπής.

## 4. Θέση των μελισσοκομείων

- 4.1. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν περιοχές ή τοποθεσίες στις οποίες δεν επιτρέπεται μελισσοκομία σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Ο μελισσοκόμος παρέχει, στην αρχή ή το φορέα επιθεώρησης, χάρτη, σε κατάλληλη κλίμακα, στον οποίον επισημαίνεται η θέση των κυψελών, όπως προβλέπεται στο παράρτημα III, μέρος A1, τμήμα 2, πρώτη περίπτωση. Όταν δεν εντοπίζονται τέτοιες τοποθεσίες, ο μελισσοκόμος οφείλει να παρέχει στην αρχή ή το φορέα επιθεώρησης επαρκή τεκμηρίωση και αποδεικτικά στοιχεία, όπου περιλαμβάνονται και κατάλληλες αναλύσεις εφόσον είναι αναγκαίες, ότι οι τοποθεσίες στις οποίες έχουν πρόσβαση τα μελίσσια του πληρούν τους όρους του παρόντος κανονισμού.
- 4.2. Η θέση των μελισσοκομείων πρέπει:
- α) να εξασφαλίζει αρκετές φυσικές πηγές νέктарος· μελιτώματος και γύρης για τις μέλισσες και πρόσβαση σε νερό·
- β) να είναι τέτοια ώστε, σε ακτίνα 3 km από τη θέση του μελισσοκομείου, οι πηγές νέκταρος και γύρης να αποτελούνται βασικά από βιολογικές καλλιέργειες ή/και αυτοφυή βλάστηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 6 και του παραρτήματος I του παρόντος κανονισμού, και οι καλλιέργειες αυτές να μην εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, αλλά να εφαρμόζονται σε αυτές μέθοδοι με μικρή επίδραση στο περιβάλλον, όπως λ.χ., οι περιγραφόμενες στα προγράμματα που καταρτίζονται βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92 (\*\*\*\*), οι οποίες δεν επηρεάζουν σημαντικά το βιολογικό χαρακτήρα της μελισσοκομικής παραγωγής·
- γ) να είναι τέτοια ώστε να διατηρείται αρκετή απόσταση από οποιεσδήποτε πηγές μη γεωργικής παραγωγής που ενδεχομένως προκαλούν μόλυνση, όπως για παράδειγμα: αστικά κέντρα, αυτοκινητοδρόμους, βιομηχανικές περιοχές, χώρους διάθεσης απορριμμάτων, αποτεφρωτές απορριμμάτων, κ.λπ. Οι αρχές ή οι φορείς ελέγχου θεσπίζουν μέτρα που εξασφαλίζουν την τήρηση αυτής της απαίτησης.

Οι ανωτέρω απαιτήσεις δεν ισχύουν για περιοχές όπου δεν υπάρχει ανθοφορία ή όταν οι μέλισσες ευρίσκονται σε νάρκη.

## 5. Διατροφή

- 5.1. Στο τέλος της παραγωγικής περιόδου, πρέπει να αφήνονται στις κυψέλες άφθονα αποθέματα μελιού και γύρης, ικανά να καλύψουν τις ανάγκες της χειμερινής περιόδου.

- 5.2. Η τεχνητή διατροφή των μελισσιών επιτρέπεται σε περίπτωση που απειλείται η επιβίωσή τους λόγω άκρως δυσμενών κλιματικών συνθηκών. Η τεχνητή διατροφή γίνεται με βιολογικό μέλι, προερχόμενο κατά προτίμηση από την ίδια βιολογική μονάδα.
- 5.3. Ως πρώτη παρέκκλιση από το σημείο 5.2, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μπορούν να επιτρέπουν τη χρήση σιροπιού ζάχαρης βιολογικής παραγωγής ή μελάσας ζάχαρης βιολογικής παραγωγής αντί του μελιού βιολογικής παραγωγής κατά την τεχνητή διατροφή, οσάκις αυτό επιβάλλεται από κλιματικές συνθήκες που προκαλούν κρυστάλλωση του μελιού.
- 5.4. Ως δεύτερη παρέκκλιση, η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης μπορεί να επιτρέψει, για την τεχνητή διατροφή, σιρόπι ζάχαρης, μελάσα ζάχαρης και μέλι που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει στις 24 Αυγούστου 2002.
- 5.5. Στα μητρώα των μελισσοκομιών καταχωρούνται τα ακόλουθα στοιχεία σχετικά με τη χρήση τεχνητής διατροφής: τύπος του προϊόντος, ημερομηνίες, ποσότητες και κυψέλες στις οποίες χρησιμοποιείται η τεχνητή διατροφή.
- 5.6. Άλλα προϊόντα πλην των αναφερομένων στα σημεία 5.1 έως 5.4 δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται στη μελισσοκομία που τηρεί τον παρόντα κανονισμό.
- 5.7. Η τεχνική διατροφή μπορεί να γίνεται μόνον κατά το διάστημα μεταξύ της τελευταίας εσοδείας μελιού και 15 ημέρες πριν την έναρξη της επόμενης περιόδου έκκρισης νέκταρος ή μελιτώματος.

## 6. Πρόληψη των νόσων και κτηνιατρικές αγωγές

- 6.1. Η πρόληψη των νόσων στη μελισσοκομία βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:
- α) επιλογή κατάλληλων ανθεκτικών φυλών·
- β) εφαρμογή ορισμένων πρακτικών που συμβάλλουν στην ισχυρή αντίσταση στις νόσους και στην πρόληψη των λοιμώξεων, όπως: τακτική ανανέωση των βασιλισσών, συστηματική επιθεώρηση των κυψελών ώστε να εντοπίζονται τυχόν καταστάσεις ανώμαλες από υγιεινοοικονομική άποψη, έλεγχος των κηφήνων στις κυψέλες, τακτική απολύμανση του υλικού και του εξοπλισμού, καταστροφή του μολυσμένου υλικού ή πηγών, τακτική ανανέωση του κεριού και επαρκή αποθέματα και γύρης στις κυψέλες.
- 6.2. Εάν, παρ' όλα τα προαναφερόμενα προληπτικά μέτρα, τα μελίσσια ασθενήσουν ή μολυνθούν, πρέπει να υποβάλλονται αμέσως σε θεραπευτική αγωγή· εφόσον χρειάζεται, τα μελίσσια μπορεί να τοποθετούνται σε απομονωμένες μελισσοκομικές εγκαταστάσεις.
- 6.3. Για τη χρησιμοποίηση κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων κατά τη μελισσοκομία που τηρεί τον παρόντα κανονισμό, τηρούνται οι ακόλουθες αρχές:
- α) Είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται στο μέτρο που η αντίστοιχη χρήση επιτρέπεται στο κράτος μέλος με βάση τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις ή με εθνικές διατάξεις σύμφωνες προς την κοινοτική νομοθεσία.
- β) Χρησιμοποιούνται κατά προτίμηση φυτοθεραπευτικά και ομοιοπαθητικά προϊόντα αντί των αλλοπαθητικών συνθετικών χημικών προϊόντων, εφόσον η θεραπευτική τους ικανότητα είναι αποτελεσματική για την ασθένεια για την οποία προορίζεται η αγωγή.
- γ) Εάν η χρησιμοποίηση των προαναφερόμενων προϊόντων αποδεικνύεται ή φαίνεται ότι θα είναι αναποτελεσματική για την εκρίζωση νόσου ή μόλυνσης η οποία υπάρχει κίνδυνος να εξοντώσει μελίσσια, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση αλλοπαθητικών χημικών φαρμακευτικών προϊόντων υπό την ευθύνη κτηνιάτρου, ή άλλων προσώπων που έχουν λάβει σχετική άδεια από το κράτος μέλος, με την επιφύλαξη των αρχών των στοιχείων α) και β).
- δ) Απαγορεύεται η προληπτική χρήση αλλοπαθητικών συνθετικών χημικών φαρμακευτικών προϊόντων.
- ε) Με την επιφύλαξη της αρχής του παραπάνω στοιχείου α), το μυρμηκικό οξύ, το γαλακτικό οξύ, το οξικό οξύ, και το οξαλικό οξύ και οι ουσίες μενθόλη, θυμόλη, ευκαλυπτόλη ή καμφορά είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται σε περίπτωση βαρροϊκής ακαρίασης *Varroa jacobsoni*.
- 6.4. Πέραν των ανωτέρω αρχών, επιτρέπονται οι κτηνιατρικές αγωγές ή οι επεξεργασίες των κυψελών, κηρυθρών κ.λπ., που είναι υποχρεωτικές δυνάμει της εθνικής ή της κοινοτικής νομοθεσίας.
- 6.5. Σε περίπτωση αγωγής με αλλοπαθητικά συνθετικά χημικά προϊόντα, τα μελίσσια στα οποία εφαρμόζεται η αγωγή πρέπει να απομονώνονται κατά τη διάρκεια της εν λόγω αγωγής και όλο το κερί πρέπει να αντικαθίσταται με κερί που πληροί τους όρους του παρόντος κανονισμού. Στη συνέχεια, για τα μελίσσια αυτά θα ισχύει η περίοδος μετατροπής διάρκειας ενός έτους.

- 6.6. Οι απαιτήσεις του προηγούμενου σημείου δεν εφαρμόζονται στα προϊόντα που αναφέρονται στο σημείο 6.3 στοιχείο ε).
- 6.7. Όποτε πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα, ο τύπος του προϊόντος (συμπεριλαμβανομένης της ένδειξης της ενεργού φαρμακολογικής ουσίας) καθώς και οι λεπτομέρειες της διάγνωσης, η ποσολογία, η δοσολογία, η διάρκεια της αγωγής και η περίοδος απόσυρσης σύμφωνα με το νόμο πρέπει να καταγράφονται σαφώς και να δηλώνονται στην αρχή ή το φορέα επιθεώρησης πριν τα προϊόντα διατεθούν στην αγορά ως βιολογικής παραγωγής.

#### 7. Ορθές πρακτικές εκτροφής και αναγνώρισης

- 7.1. Απαγορεύεται η εξόντωση των μελισσών στις κηρήθρες ως μέθοδος συνδεδεμένη με τη συλλογή μελισσοκομικών προϊόντων.
- 7.2. Απαγορεύονται οι ακρωτηριασμοί όπως η κορυφοτομή των φτερών της βασίλισσας.
- 7.3. Επιτρέπεται η αντικατάσταση της βασίλισσας που συνεπάγεται την θανάτωση της παλιάς βασίλισσας.
- 7.4. Η πρακτική της εξόντωσης του αρσενικού γόνου επιτρέπεται μόνο για την περιστολή της βαρροϊκής ακαρίασης (*Varroa jacobsoni*).
- 7.5. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση συνθετικών χημικών απωθητικών κατά τη διάρκεια των ενεργειών συλλογής μελιού.
- 7.6. Η ζώνη στην οποία ευρίσκεται το μελισσοκομείο πρέπει να καταχωρείται σε ειδικό μητρώο μαζί με τα αναγνωριστικά στοιχεία των κυψελών. Ο φορέας ή η αρχή επιθεώρησης πρέπει να ενημερώνονται για τη μετακίνηση των μελισσών εντός συμφωνούμενης προθεσμίας.
- 7.7. Λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την εξασφάλιση της κατάλληλης συλλογής, επεξεργασίας και αποθήκευσης των μελισσοκομικών προϊόντων. Όλα τα μέτρα που λαμβάνονται προς εκπλήρωση αυτών των απαιτήσεων καταγράφονται.
- 7.8. Οι αφαιρέσεις των πλαισίων μελιού και οι ενέργειες συλλογής μελιού πρέπει να καταχωρούνται στο ειδικό μητρώο του μελισσοκομείου.

#### 8. Χαρακτηριστικά των κυψελών και υλικά που χρησιμοποιούνται για τη μελισσοκομία

- 8.1. Οι κυψέλες πρέπει να κατασκευάζονται βασικά από φυσικά υλικά που δεν παρουσιάζουν κίνδυνο μόλυνσης του περιβάλλοντος ή των μελισσοκομικών προϊόντων.
- 8.2. Εκτός από τα προϊόντα που αναφέρονται στο σημείο 6.3 στοιχείο ε), εντός των κυψελών χρησιμοποιούνται μόνον προϊόντα όπως πρόπολις, κεριά και φυτικά έλαια.
- 8.3. Το κεριά για τις νέες κηρήθρες πρέπει να προέρχεται από μονάδες βιολογικής παραγωγής. Ως παρέκκλιση, ιδίως στην περίπτωση των νέων εγκαταστάσεων ή κατά την περίοδο μετατροπής, η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης μπορεί να επιτρέπει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν δεν υπάρχει στην αγορά βιολογικό κεριά, τη χρήση κεριού μη προερχόμενου από τέτοιες μονάδες, εφόσον αυτό προέρχεται από πώματα κελιών κηρήθρας.
- 8.4. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση κηρυθρών που περιέχουν γόνου προς εξαγωγή μελιού.
- 8.5. Για την προστασία των υλικών (πλαισίων, κυψελών, κηρυθρών), ιδίως από επιδημίες, επιτρέπονται μόνο τα ενδεδειγμένα προϊόντα που προβλέπονται στο μέρος Β τμήμα 2 του παραρτήματος II.
- 8.6. Επιτρέπεται η φυσική επεξεργασία, όπως με ατμό ή γυμνή φλόγα.
- 8.7. Για τον καθαρισμό και την απολύμανση των υλικών, των κτιρίων, του εξοπλισμού, των σκευών ή των προϊόντων που χρησιμοποιούνται στη μελισσοκομία, επιτρέπονται μόνο οι ενδεδειγμένες ουσίες που προβλέπονται στο μέρος Ε του παραρτήματος II.

(\*) ΕΕ L 142 της 2.6.1997, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2331/98 (ΕΕ L 291 της 30.10.1998, σ. 10).

(\*\*) ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1.

(\*\*\*) ΕΕ L 340 της 11.12.1991, σ. 28· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/2/ΕΚ (ΕΕ L 25 της 28.1.1997, σ. 24).

(\*\*\*\*) ΕΕ L 340 της 11.12.1991, σ. 33.

(\*\*\*\*\*) ΕΕ L 215 της 30.7.1992, σ. 85· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2775/95 (ΕΕ L 288 της 1.12.1995, σ. 35).»

II. Το παράρτημα II τροποποιείται ως εξής:

1. Ο τίτλος του μέρους Β αντικαθίσταται από τα εξής:

«B. ΠΑΡΑΣΙΤΟΚΤΟΝΑ

1. Φυτοπροστατευτικά προϊόντα.»

2. Μετά το μέρος Β, τμήμα 1 προστίθενται τα εξής:

- «2. Προϊόντα για τον έλεγχο των επιβλαβών οργανισμών και των ασθενειών στα κτίρια και τις εγκαταστάσεις όπου υπάρχουν ζώα:

Προϊόντα που απαριθμούνται στο τμήμα 1

Τρωκτικοκτόνα.»

3. Το μέρος Γ («Άλλα προϊόντα») αντικαθίσταται ως εξής:

«Γ. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

1. **Πρώτες ύλες ζωοτροφών φυτικής προέλευσης**

1.1. Σιτηρά, σπόροι, προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:

Βρώμη ως σπόροι, νιφάδες, ψιλά πίτυρα, φλοιοί και πίτυρα· κριθή ως σπόροι, πρωτεΐνες και ψιλά πίτυρα· ρύζι ως σπόροι, θραύσματα, πίτυρα και πίτα φύτρων· κεχρί ως σπόροι· σίκαλη ως σπόροι, ψιλά πίτυρα, κτηνάλευρο και πίτυρα· σόργο ως σπόροι· σίτος ως σπόροι, ψιλά πίτυρα, πίτυρα, τροφές από γλουτένη, γλουτένη και φύτρα· σίτος σπέλτα ως σπόροι· τριτικάλε ως σπόροι· αραβόσιτος ως σπόροι, πίτυρα, ψιλά πίτυρα, πίτα φύτρων και γλουτένη· ριζίδια βύνης· σπόροι ζυθοποιίας.

1.2. Ελαιούχοι σπόροι, ελαιούχοι καρποί, προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:

Κραμβόσπορος ως σπόροι, πίτα και φλοιοί· σπόροι σόγιας ως σπόροι, ψημένοι, πίτα και φλοιοί· ηλιανθόσποροι ως σπόροι και πίτα· βαμβάκι ως σπόροι και πίτα· λιναρόσπορος ως σπόρος και πίτα· σησαμόσπορος ως σπόρος και πίτα· φοινικοπυρήνες ως πίτα· ραιβόσπορος ως πίτα και φλοιός· κολοκυθόσπορος ως πίτα· ελαιάλευρο (από φυσική εκχύλιση).

1.3. Σπέρματα ψυχανθών, προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:

Ρεβύθια ως σπόροι· ρόβη ως σπόροι· λαθούρι ως σπόροι που έχουν υποστεί κατάλληλη θερμική επεξεργασία· μπιζέλια ως σπόροι, ψιλά πίτυρα και πίτυρα· κουκιά ως σπόροι, ψιλά πίτυρα και πίτυρα· βίκος ως σπόροι και λούπινα ως σπόροι.

1.4. Κόνδυλοι, ρίζες, προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ουσίες:

Πούλπα ζαχαρότευτλων, αποξηραμένο τεύτλο, πατάτα, γλυκοπατάτα ως κόνδυλοι, μανιόκα ως ρίζες, πούλπα πατάτας (υποπροϊόν της εκχυλίσεως του αμύλου πατάτας), άμυλο πατάτας, πρωτεΐνη πατάτας και ταπιόκα.

1.5. Άλλοι σπόροι και καρποί, προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ουσίες:

Λοβοί χαρουπιών, πούλπα εσπεριδοειδών, πούλπα μήλων, πούλπα τομάτας και πούλπα σταφυλιών.

1.6. Χορτονομή και χονδραλεσμένη κτηνοτροφή. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ουσίες:

Μηδική, άλευρο μηδικής, τριφύλλι, άλευρο τριφυλλιού, χλόη (που λαμβάνεται από κτηνοτροφικά φυτά), άλευρο χλόης, σανός, ενσρωμένη κτηνοτροφή, άχυρο σιτηρών και ριζωματώδη λαχανικά για χορτονομή.

- 1.7. Άλλα φυτά, προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ουσίες:

Μελάσα ως συνδετικό μέσο στις σύνθετες ζωοτροφές, άλευρο φυκών (που λαμβάνεται με ξήρανση και σύνθλιψη φυκών και έχει υποστεί πλύση για να μειωθεί η περιεκτικότητά του σε ιώδιο), σκόνες και εκχυλίσματα φυτών, εκχυλίσματα φυτικών πρωτεϊνών (παρεχόμενα αποκλειστικά σε νεαρά ζώα), μπαχαρικά και βότανα.

**2. Πρώτες ύλες ζωοτροφών ζωικής προέλευσης**

- 2.1. Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ουσίες:

Νωπό γάλα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 92/46/ΕΟΚ (\*), γάλα σε σκόνη, αποκορυφωμένο γάλα, σκόνη αποκορυφωμένου γάλακτος, βουτυρόγαλα, σκόνη βουτυρογάλακτος, τυρόγαλα, σκόνη τυρογάλακτος, σκόνη τυρογάλακτος χαμηλής περιεκτικότητας σε σάκχαρα, σκόνη πρωτεΐνης τυρογάλακτος (που λαμβάνεται με φυσική επεξεργασία), σκόνη καζείνης και σκόνη λακτόζης.

- 2.2. Ψάρια, άλλα θαλάσσια ζώα, προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ουσίες:

Ψάρια, ιχθυέλαιο και μουρουνέλαιο μη ραφινρισμένο. Αυτολυτικά, υδρολυτικά και πρωτεολυτικά προϊόντα ψαριών, μαλακίων και καρκινοειδών που λαμβάνονται με δράση ενζύμων, σε διαλυτή ή μη μορφή, αποκλειστικά για τα νεαρά ζώα. Ιχθυάλευρο.

**3. Πρώτες ύλες ζωοτροφών ανόργανης προέλευσης**

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ουσίες:

Νάτριο:

μη επεξεργασμένο θαλασσινό αλάτι

μη επεξεργασμένο ορυκτό αλάτι

θειικό νάτριο

ανθρακικό νάτριο

διττανθρακικό νάτριο

χλωριούχο νάτριο

Ασβέστιο:

λιθοθάμνιο και ασβεστούχα θαλάσσια φύκια (maerl)

κελύφη υδρόβιων ζώων (συμπεριλαμβανομένων των οστών σουπιάς)

ανθρακικό ασβέστιο

γαλακτικό ασβέστιο

γλυκονικό ασβέστιο

Φώσφορος:

ίζημα μονόξινου φωσφορικού ασβεστίου από οστά

αποφθориωμένο όξινο φωσφορικό ασβέστιο

αποφθориωμένο δισόξινο φωσφορικό ασβέστιο

Μαγνήσιο:

άνυδρη μαγνησία

θειικό μαγνήσιο

χλωριούχο μαγνήσιο

ανθρακικό μαγνήσιο

Θείο:

θειικό νάτριο».

## 4. Προστίθενται τα ακόλουθα μέρη:

«Δ. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ, ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ (ΟΔΗΓΙΑ 82/471/ΕΟΚ) ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ

1. **Πρόσθετα ζωοτροφών**

## 1.1. Ιχνοστοιχεία. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:

- E 1 Σίδηρος:  
ανθρακικός σίδηρος (II)  
ένυδρος θειικός σίδηρος (II)  
οξειδίο του σιδήρου (III)
- E 2 Ιώδιο:  
άνυδρο ιωδικό ασβέστιο  
εξαένυδρο ιωδικό ασβέστιο  
ιωδιούχο κάλιο
- E 3 Κοβάλτιο:  
ένυδρο ή/και επταένυδρο θειικό κοβάλτιο (II)  
ένυδρο βασικό ανθρακικό κοβάλτιο (II)
- E 4 Χαλκός:  
οξειδίο του χαλκού (II)  
ένυδρος βασικός ανθρακικός χαλκός (II)  
πενταένυδρος θειικός χαλκός (II)
- E 5 Μαγγάνιο:  
ανθρακικό μαγγάνιο (II)  
οξειδίο και τριοξειδίο του μαγγανίου  
ένυδρο ή/και τετραένυδρο θειικό μαγγάνιο (II)
- E 6 Ψευδάργυρος:  
ανθρακικός ψευδάργυρος  
οξειδίο του ψευδαργύρου  
ένυδρος ή/και επταένυδρος θειικός ψευδάργυρος
- E 7 Μολυβδαίνιο:  
μολυβδαινικό αμμώνιο, μολυβδαινικό νάτριο
- E 8 Σελήνιο:  
σεληνικό νάτριο  
σεληνιώδες νάτριο.

## 1.2. Βιταμίνες, προβιταμίνες και χημικώς καλώς καθορισμένες ουσίες με ανάλογη δράση. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:

Βιταμίνες που επιτρέπονται βάσει της οδηγίας 70/524/ΕΟΚ (\*\*):

- κατά προτίμηση προερχόμενες από πρώτες ύλες που ενυπάρχουν εκ φύσεως στις ζωοτροφές ή
- συνθετικές βιταμίνες ίδιες με τις φυσικές μόνον για τα μονογαστρικά ζώα.

## 1.3. Ένζυμα. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:

Ένζυμα που επιτρέπονται βάσει της οδηγίας 70/524/ΕΟΚ.

## 1.4. Μικροοργανισμοί. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής μικροοργανισμοί:

Μικροοργανισμοί που επιτρέπονται βάσει της οδηγίας 70/524/ΕΟΚ.

- 1.5. Συντηρητικά. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:
- E 236 Μυρμηκικό οξύ μόνον για ενσιρωμένες ζωοτροφές
  - E 260 Οξικό οξύ μόνον για ενσιρωμένες ζωοτροφές
  - E 270 Γαλακτικό οξύ μόνον για ενσιρωμένες ζωοτροφές
  - E 280 Προπιονικό οξύ μόνον για ενσιρωμένες ζωοτροφές.
- 1.6. Συνδετικές, αντισυσσωματικές και πηκτικές ουσίες. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:
- E 551β Κολλοειδές πυρίτιο
  - E 551γ Γη διατόμων
  - E 553 Σηπιόλιθος
  - E 558 Μπεντονίτης
  - E 559 Καολιντικές άργιλοι
  - E 561 Βερμικουλίτης
  - E 599 Περλίτης.

2. **Ορισμένα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων.**

Στην κατηγορία αυτή, περιλαμβάνονται τα εξής προϊόντα:

—

3. **Τεχνολογικά βοηθητικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις ζωοτροφές**

- 3.1. Τεχνολογικά βοηθητικά μέσα για ενσιρωμένες ζωοτροφές. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής ουσίες:

Θαλάσσιο αλάτι, ακατέργαστο ορυκτό αλάτι, ένζυμα, μαγιές, τυρόγαλα, ζάχαρη, πούλπα ζαχαρότευτλων, αλεύρι σιτηρών, μελάσα και γαλακτικά, οξικά, μυρμηκικά και προπιονικά βακτήρια.

Όταν οι καιρικές συνθήκες δεν επιτρέπουν επαρκή ζύμωση, η αρχή ή ο φορέας επιθεώρησης μπορεί να επιτρέψει τη χρησιμοποίηση γαλακτικού, μυρμηκικού, προπιονικού και οξικού οξέος στην παραγωγή ενσιρωμένων ζωοτροφών.

E. ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΖΩΑ (Π.Χ. ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΚΕΥΩΝ)

Σαπούνι καλίου και νατρίου

Νερό και ατμός

Γάλα ασβέστου

Άσβεστος

Καυστική άσβεστος

Υποχλωριώδες νάτριο (π.χ. χλωρίνη)

Καυστική σόδα

Καυστική ποτάσα

Υπεροξειδίο του υδρογόνου

Αιθέρια έλαια φυτών

Κιτρικό, υπεροξεικό, μυρμηκικό, γαλακτικό, οξαλικό και οξικό οξύ

Αλκοόλη

Νιτρικό οξύ (εξοπλισμός γαλακτοκομείων)

Φωσφορικό οξύ (εξοπλισμός γαλακτοκομείων)

Φορμαλδεύδη

Προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης των θηλών και των συσκευών

Αμέλγματος

Ανθρακικό νάτριο

## ΣΤ. ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- (\*) ΕΕ L 268 της 14.9.1992, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 94/71/ΕΚ (ΕΕ L 368 της 31.12.1994, σ. 33).
- (\*\*) ΕΕ L 270 της 14.12.1970, σ. 1. οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 98/19/ΕΚ (ΕΕ L 96 της 28.3.1998, σ. 39).»

## III. Το παράρτημα III τροποποιείται ως εξής:

1. Ο τίτλος του μέρους Α, αντικαθίσταται ως εξής: «Α.1. Φυτά και φυτικά προϊόντα που προέρχονται από γεωργική παραγωγή ή συγκομιδή».
2. Προστίθεται το ακόλουθο τμήμα:

## «Α.2. Ζώα και ζωικά προϊόντα κτηνοτροφίας

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του συστήματος επιθεώρησης για τα κτηνοτροφικά προϊόντα, ο παραγωγός και ο φορέας επιθεώρησης συντάσσουν:
  - πλήρη περιγραφή των κτιρίων στα οποία γίνεται η εκτροφή, των βοσκοτόπων, των υπαίθριων χώρων άσκησης, των χώρων ελεύθερης πρόσβασης των ζώων κ.λπ., και, κατά περίπτωση, των χώρων αποθήκευσης, συσκευασίας και μεταποίησης των ζώων, των κτηνοτροφικών προϊόντων, των πρώτων υλών και των εισροών,
  - πλήρη περιγραφή των εγκαταστάσεων αποθήκευσης της κόπρου,
  - σχέδιο διασποράς αυτής της κόπρου το οποίο εγκρίνεται από τον φορέα ή την αρχή επιθεώρησης, σε συνδυασμό με πλήρη περιγραφή των εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για φυτικές καλλιέργειες,
  - κατά περίπτωση, τις συμφωνίες που συνάπτονται με άλλες εκμεταλλεύσεις για τη διασπορά της κόπρου,
  - πρόγραμμα διαχείρισης για τη μονάδα βιολογικής κτηνοτροφίας (π.χ. της διατροφής, της αναπαραγωγής, της υγείας κ.λπ.),
  - όλα τα πρακτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνει η κτηνοτροφική εκμετάλλευση για να διασφαλίζεται η τήρηση του παρόντος κανονισμού.

Η περιγραφή και τα σχετικά μέτρα καταχωρούνται σε έκθεση επιθεώρησης που προσυπογράφει ο ενδιαφερόμενος παραγωγός.

Επιπλέον, η έκθεση πρέπει να αναφέρει επίσης σαφώς τη δέσμευση του παραγωγού να ενεργεί σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 και να δέχεται, σε περίπτωση παράβασης, την επιβολή των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 9 και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 10 παράγραφος 3.

2. Οι γενικές απαιτήσεις επιθεώρησης που προβλέπονται στο παράρτημα III, μέρος Α, τμήμα 1, σημεία 1 και 4 έως 8, για τα φυτά και τα φυτικά προϊόντα, ισχύουν και για ζώα και τα κτηνοτροφικά προϊόντα.

Κατά παρέκκλιση αυτών των κανόνων, επιτρέπεται η αποθήκευση κτηνιατρικών αλλοπαθητικών φαρμάκων και αντιβιοτικών στην εκμετάλλευση, υπό τον όρον ότι συνταγή για τα φάρμακα αυτά έχει δοθεί από κτηνίατρο στο πλαίσιο των θεραπευτικών αγωγών που αναφέρονται στο παράρτημα I, ότι τα φάρμακα αποθηκεύονται σε επιτηρούμενο χώρο και καταχωρούνται στο μητρώο της εκμετάλλευσης.

3. Η ταυτότητα των ζώων πρέπει να προσδιορίζεται μονίμως με τεχνικές κατάλληλες για κάθε είδος, ατομικώς μεν για τα μεγάλα θηλαστικά, ατομικώς δε ή ομαδικώς για τα πουλερικά και τα μικρά θηλαστικά.
4. Οι φάκελοι των ζώων πρέπει να τηρούνται υπό μορφή μητρώου και να είναι πάντοτε διαθέσιμοι στις αρχές ή τους φορείς επιθεώρησης στη διεύθυνση της εκμετάλλευσης.

Οι φάκελοι αυτοί, οι οποίοι πρέπει να περιγράφουν πλήρως το σύστημα διαχείρισης της αγέλης ή του σμήνους, πρέπει να περιλαμβάνουν τις εξής πληροφορίες:

- ανά είδος, για τα ζώα που εισέρχονται στην εκμετάλλευση: προέλευση και ημερομηνία εισόδου, περίοδος μετατροπής, αναγνωριστικά στοιχεία και κτηνιατρικός φάκελος,
- για τα ζώα που εξέρχονται από την εκμετάλλευση: ηλικία, αριθμός ζώων, βάρος σε περίπτωση σφαγής, αναγνωριστικά στοιχεία και προορισμός,

- τις ενδεχόμενες απώλειες ζώων και τους σχετικούς λόγους,
- όσον αφορά τις ζωοτροφές: είδος ζωοτροφών, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωμάτων διατροφής, αναλογία των διαφόρων συστατικών του σιτηρεσίου και περίοδοι πρόσβασης στους χώρους ελεύθερη βόσκησης, περίοδοι μετακίνησης ποιμνίων εφόσον ισχύουν σχετικοί περιορισμοί,
- όσον αφορά την πρόληψη των ασθενειών, τις θεραπευτικές αγωγές και την κτηνιατρική φροντίδα: ημερομηνία αγωγής, διάγνωση, φύση του θεραπευτικού προϊόντος, μέθοδος αγωγής και εντολή του κτηνιάτρου για την παροχή κτηνιατρικής φροντίδας με αιτιολόγηση και επιβαλλόμενη περίοδος αναιμόνης πριν από την εμπορία των κτηνοτροφικών προϊόντων.

5. Όταν ένας παραγωγός διαχειρίζεται περισσότερες της μιας κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στην ίδια περιοχή, οι μονάδες παραγωγής ζώων ή κτηνοτροφικών προϊόντων που δεν καλύπτονται από το άρθρο 1 υπόκεινται επίσης στο σύστημα επιθεώρησης όσον αφορά το σημείο 1 πρώτη, δεύτερη και τρίτη περίπτωση του παρόντος τμήματος σχετικά με τα ζώα και τα κτηνοτροφικά προϊόντα, καθώς και τις διατάξεις που αφορούν τη διαχείριση των ζώων, τους φακέλους των ζώων και τις αρχές που διέπουν την αποθήκευση των προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή.»

3. Ο τίτλος του μέρους Β αντικαθίσταται από τον ακόλουθο:

«Β. Μονάδες παρασκευής φυτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τροφίμων που αποτελούνται από φυσικά και κτηνοτροφικά προϊόντα.»

4. Ο τίτλος του μέρους Γ αντικαθίσταται από τον ακόλουθο:

«Γ. Εισαγωγείς φυτικών προϊόντων, κτηνοτροφικών προϊόντων και τροφίμων που αποτελούνται από φυτικά ή/και κτηνοτροφικά προϊόντα από τρίτες χώρες.»

IV. Στο παράρτημα IV, μετά την πρώτη παράγραφο «Γενικές αρχές», προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Εως ότου θεσπισθούν οι κανόνες των τμημάτων Α και Β του παρόντος παραρτήματος και προκειμένου να καλυφθεί συγκεκριμένα η παρασκευή τροφίμων τα οποία αποτελούνται από ένα ή περισσότερα κτηνοτροφικά προϊόντα, εφαρμόζονται οι εθνικοί κανόνες.»

V. Προστίθενται τα ακόλουθα παραρτήματα:

#### «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

| Μέγιστος αριθμός ζώων ανά εκτάριο<br>Κατηγορία ή είδος | Μέγιστος αριθμός ζώων ανά εκτάριο<br>(ισοδύναμος προς 170 kg N/ha/έτος) |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Ιπποειδή ηλικίας άνω των 6 μηνών                       | 2                                                                       |
| Μόσχοι προς πάχυνση                                    | 5                                                                       |
| Άλλα βοοειδή ηλικίας κάτω του ενός έτους               | 5                                                                       |
| Αρσενικά βοοειδή ηλικίας ενός έως δύο ετών             | 3,3                                                                     |
| Θηλυκά βοοειδή ηλικίας ενός έως δύο ετών               | 3,3                                                                     |
| Αρσενικά βοοειδή ηλικίας δύο ετών και άνω              | 2                                                                       |
| Δαμάλεις για εκτροφή                                   | 2,5                                                                     |
| Δαμάλεις προς πάχυνση                                  | 2,5                                                                     |
| Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής                              | 2                                                                       |
| Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής ακατάλληλες για εκμετάλλευση | 2                                                                       |
| Άλλες αγελάδες                                         | 2,5                                                                     |
| Θηλυκά κουνέλια αναπαραγωγής                           | 100                                                                     |
| Προβατίνες                                             | 13,3                                                                    |
| Αίγες                                                  | 13,3                                                                    |
| Χοιρίδια                                               | 74                                                                      |
| Θηλυκοί χοίροι αναπαραγωγής                            | 6,5                                                                     |
| Χοίροι για πάχυνση                                     | 14                                                                      |
| Άλλοι χοίροι                                           | 14                                                                      |
| Κοτόπουλα για κρεατοπαραγωγή                           | 580                                                                     |
| Ωοπαραγωγές όρνιθες                                    | 230                                                                     |

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

**Ελάχιστο εμβαδόν εντός των κτιρίων και στο ύπαιθρο και λοιπά χαρακτηριστικά σταβλισμού για τα διάφορα είδη και τύπους εκτροφής**

## 1. ΒΟΟΕΙΔΗ, ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ ΚΑΙ ΧΟΙΡΟΙ

|                                                   | Εντός των κτιρίων<br>(καθαρό εμβαδόν διαθέσιμο για τα ζώα) |                                               | Ύπαιθρο<br>(χώροι άσκησης, χωρίς<br>τους βοσκοτόπους) |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
|                                                   | Ελάχιστο ζων βάρος (kg)                                    | m <sup>2</sup> /κεφαλή                        | m <sup>2</sup> /κεφαλή                                |
| Βοοειδή και ιπποειδή αναπαραγωγής και<br>πάχυνσης | μέχρι 100                                                  | 1,5                                           | 1,1                                                   |
|                                                   | μέχρι 200                                                  | 2,5                                           | 1,9                                                   |
|                                                   | μέχρι 350                                                  | 4,0                                           | 3                                                     |
|                                                   | μέχρι 350                                                  | 5 και τουλάχιστον<br>1 m <sup>2</sup> /100 kg | 3,7 και τουλάχιστον<br>0,75 m <sup>2</sup> /100 kg    |
| Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής                         |                                                            | 6                                             | 4,5                                                   |
| Ταύροι αναπαραγωγής                               |                                                            | 10                                            | 30                                                    |
| Αιγοπρόβατα                                       |                                                            | 1,5 ανά αιγοπρόβατο<br>0,35 ανά αμνοερίφιο    | 2,5 και 0,5<br>ανά αμνοερίφιο                         |
| Χοιρομητέρες με χοιρίδια ηλικίας έως 40<br>ημερών |                                                            | 7,5 ανά χοιρομητέρα                           | 2,5                                                   |
| Χοίροι πάχυνσης                                   | μέχρι 50                                                   | 0,8                                           | 0,6                                                   |
|                                                   | μέχρι 85                                                   | 1,1                                           | 0,8                                                   |
|                                                   | μέχρι 110                                                  | 1,3                                           | 1                                                     |
| Χοιρίδια                                          | άνω των 40 ημερών<br>και μέχρι 30 kg                       | 0,6                                           | 0,4                                                   |
| Χοίροι αναπαραγωγής                               |                                                            | 2,5 ανά θηλυκό                                | 1,9                                                   |
|                                                   |                                                            | 6,0 ανά αρσενικό                              | 8,0                                                   |

## 2. ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

|                                                 | Εντός των κτιρίων<br>(καθαρό εμβαδόν διατιθέμενο για τα ζώα)                                                 |                                  |                                                                                                               | Υπαιθρο<br>(m <sup>2</sup> διαθέσιμου χώρου<br>εκ περιτροπής/κεφαλή)                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                 | αριθ. ζώων/m <sup>2</sup>                                                                                    | cm κούρνιας/ζώο                  | φωλιά                                                                                                         |                                                                                                                                                                                      |
| Ωοπαραγωγές όρνιθες                             | 6                                                                                                            | 18                               | 8 ωοπαραγωγές<br>όρνιθες ανά φωλιά<br>ή, στην περίπτωση<br>κοινής φωλιάς,<br>120 cm <sup>2</sup> ανά<br>πτηνό | 4, με την προϋπό-<br>θεση ότι τηρείται το<br>όριο των<br>170 kg/N/ha/έτος                                                                                                            |
| Πουλερικά πάχυνσης<br>(σε ακίνητα ενδιαιτήματα) | 10 με ανώτατο<br>όριο 21 kg<br>ζώντος βάρους/μ <sup>2</sup>                                                  | 20 (μόνο για τις<br>φραγκόκοτες) |                                                                                                               | 4 κοτόπουλα<br>κρέατος και φραγκό-<br>κοτες<br>4,5 πάπιες<br>10 γαλοπούλες<br>15 χήνες<br>Για όλα τα προανα-<br>φερόμενα είδη<br>πρέπει να τηρείται<br>το όριο των<br>170 kg/ha/έτος |
| Νεοσσοί<br>πάχυνσης σε κινητά ενδιαιτή-<br>ματα | 16 (*) σε κινητές<br>εγκαταστάσεις<br>πουλερικών με<br>ανώτατο όριο<br>30 kg ζώντος<br>βάρους/m <sup>2</sup> |                                  |                                                                                                               | 2,5, με την προϋπό-<br>θεση ότι τηρείται το<br>όριο των 170 kg<br>N/ha/έτος                                                                                                          |

(\*) Μόνο προκειμένου για κινητά ενδιαιτήματα με εμβαδόν δαπέδου μέχρι 150 m<sup>2</sup> που μένουν ανοιχτά τη νύχτα.»